

MALİYET MUHASEBESİ

FUAT HOCA

BÖLÜM-06

GİDERLERİN DAĞITIMI

www.fuathoca.net

Mamul maliyetlerini oluşturan direkt ilk madde ve malzeme giderleriyle, direkt işçilik giderleri dışında kalan, üretimle ilgili diğer giderlere; “genel üretim giderleri” diyoruz. Bu giderler; endirekt ilk madde ve malzeme giderleri, endirekt işçilik giderleri ve üretime “doğrudan doğruya” yüklenilemeyen diğer üretim giderlerini kapsar. Ortak üretim giderleri de denilen bu giderler her üretim işletmesinin “üretim ilişkisine” göre çeşitli farklılıklar gösterebilir. Çokça karşılaşılabileceğimiz genel üretim giderlerinden bazılarını şöylece sıralayabiliriz:

- Endirekt ilk madde ve malzeme giderleri
- Endirekt işçilik giderleri
- Üretimde kullanılan sabit değer amortisman giderleri
- Üretimde kullanılan sabit değerlerin, vergileri, kiralari, harçları
- Enerji ve yakıt giderleri
- Aydınlatma, ısıtma ve havalandırma giderleri
- Tamir, bakım ve onarım giderleri
- Sosyal, sağlık, spor tesisleri yemekhane giderleri dinlenme yerleri vb.

Görüldüğü gibi, genel üretim giderleri değişik özellikteki çeşitli üretim giderlerinden oluşmaktadır. Bu giderlerin mamullere dağıtımında seçilecek “dağıtım ölçüsü” oldukça önemlidir. Bu ölçünün, mamulle gider arasındaki ilişkiyi en iyi şekilde temsil etmesi gerekir.

(Örneğin; ısıtma giderinin “alan genişliği” ölçüsüne göre dağıtılması olumlu bir ilişkidir.)

ÖZELLİKLERİ

1. Mamulle arasında direkt bir ilişki yoktur
2. Birbirinden çok farklı nitelikte çok farklı maliyet unsurlarından oluşur
 - Sabit
 - Değişken
3. Bir kısmı zaman içinde düzensiz dağılım gösterir
 - İkramiyeler
 - İzin ve tatil ücretleri
 - Isınma giderleri
4. Bir kısmının kesin tutarları ancak yılsonlarında belirlenebilir.
 - Bakım onarım giderleri
 - Amortisman giderleri
5. Yıllık tutarı belli olan bazı GÜG'lerin imalata yüklenmesi isteğe bağlıdır.

www.fuathoca.net

GİDER YERLERİ: Gider yerleri, giderleri ayrı olarak izlenen örgüt veya hesap birimleridir.

GİDER YERLERİNİN BÖLÜMLENMESİ: Gider yerleri, giderlerin fonksiyonel bölümlenmesine ve Tekdüzen Hesap Planına uygun şekilde, şu şekilde gruplandırılabilir.

A- ÜRETİM GİDER YERLERİ

1. Esas Üretim Yerleri
2. Yardımcı Üretim Yerleri
3. Hizmet Yerleri
4. Üretim Yerleri Yönetim Gider Yerleri

B- DÖNEM GİDER YERLERİ

5. Araştırma ve Geliştirme Gider Yerleri
6. Pazarlama Satış ve Dağıtım Gider Yerleri
7. Genel Yönetim Gider Yerleri
8. Finansman Gider Yerleri

ESAS ÜRETİM YERLERİ

İşletmenin ana faaliyet konusunu oluşturan mamullerin üretimini yapan bölümlerdir. Bazı yapıtlarda işlem merkezleri adıyla da anılan bu gider yerlerine örnek olarak, bir iplik fabrikasında “iplik”, “bobin”, ve “büküm” bölümleri; kumaş fabrikasında “dokuma”, “beyazlatma”, “boyama” ve “apreleme” bölümleri; bir ağaç işleri (mobilya) fabrikasında “ kesim”. “ makine”, “montaj”, “ boya-cila” ve “ döşeme” bölümleri sayılabilir.

YARDIMCI ÜRETİM YERLERİ

Esas üretim yerlerinin ve diğer birimlerin faaliyetlerini sürdürmeleri için gerekli yan girdileri üreten “ elektrik santrali” , “buhar “ (kazan dairesi), “basınçlı hava (kompresör) dairesi”, vb. birimleri kapsar.

HİZMET YERLERİ

Diğer gider yerlerine hizmet vermek üzere kurulmuş “bakım ve onarım servisi”, “ nakliye servisi “, “ personel taşıma servisi”, “ laboratuvar”, “ yemekhane” ve “ malzeme ambarı” gibi birimlerdir.

ÜRETİM YERLERİ YÖNETİM GİDER YERLERİ

Fabrikadaki çalışmaları yöneten veya yönlendiren “ fabrika müdürlüğü”, “ üretim planlama bölümü”, vb. birimleri kapsar.

ÜRETİM GİDER YERLERİ

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDER YERLERİ

Araştırma ve geliştirme giderlerinin biriktirildiği gider yerleridir. Genelde hesap birimi olarak tek bir gider yeri şeklinde karşımıza çıkar. Ancak, araştırma ve geliştirmeye büyük önem vererek, örgüt yapısını buna göre oluşturmuş işletmelerde, örgüt birimleri halinde birkaç gider yerini kapsayabilir.

PAZARLAMA, SATIŞ DAĞITIM GİDER YERLERİ

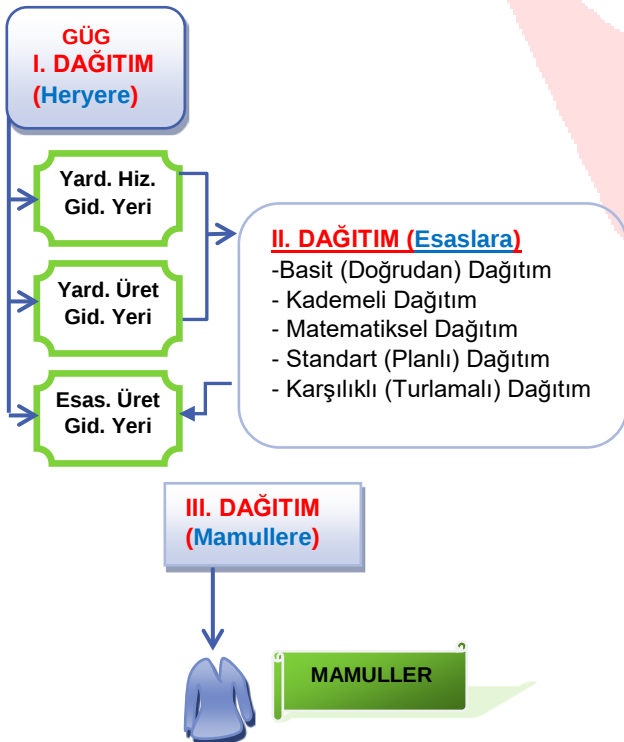
Üretim sonrası depolama, dağıtım vb, faaliyetleri yürüten “ pazarlama bölümü”, “ satış mağazaları”, “mamul ambarı”, nakliye servisi (mamul)” ve “ satış sonrası hizmet (bakım) servisi” gibi birimleri kapsar.

FİNANSMAN GİDER YERLERİ

Finansman giderlerinin biriktirildiği, genelde tek hesap biriminden oluşur.

GENEL YÖNETİM GİDER YERLERİ

Genel yönetim giderlerinin yapıldığı yerlerdir. Örnek olarak “ genel müdürlük”, “ muhasebe bölümü”, “ hukuk müşavirliği” vb birimler sayılabilir.

DÖNEM GİDER YERLERİ**GİDER DAĞITIM YÖNTEMLERİ**

- 1) Birinci Dağıtım** : Giderlerin gider yerlerine dağıtımıdır
- 2) İkinci Dağıtım** : Yardımcı üretim ve yardımcı hizmet gider yerleri giderlerinin esas üretim gider yerlerine dağıtılmasıdır.
- 3) Üçüncü Dağıtım** : Esas üretim gider yerlerinde toplanan giderlerin (maliyetlerin) üretilen mamullere dağıtılmasıdır.

BASİT DAĞITIM

Yardımcı Gider yerlerinin birbirlerine sunmuş oldukları hizmet alışverişlerini dikkate almayan, giderleri sadece esas üretim gider yerleri ile dönem gider yerleri ve varsa yatırım gider yerleri arasında dağıtan gider dağıtım yöntemidir.

KADEMELİ DAĞITIM

Yardımcı Gider yerlerinin birbirlerine sunmuş oldukları hizmet alışverişlerini kısmen dikkate alan, giderleri aynı zamanda esas üretim gider yerleri ile dönem gider yerleri ve varsa yatırım gider yerleri arasında dağıtan gider dağıtım yöntemidir.

Gider Dağıtımında,

- En fazla gider yerine hizmet sunmuş gider yerinden dağıtıma başlanır.
- Hizmet sunma dereceleri eşitse, gideri en fazla olan gider yeri öncelikli dağıtılır.
- Yardımcı gider yeri giderini dağıtırken kendisine pay vermez.
- Kendisinden önce gideri dağıtılmış bir gider yerine, gider dağıtımından pay verilmez.

MATEMATİKSEL DAĞITIM

Her bir yardımcı gider yerinin birbirine sunduğu hizmet alışverişini tam olarak dikkate alan ve dağıtım yaparken denklemler yoluyla dağıtımın gerçekleştirildiği yöntemidir.

Y: Kendi Gideri x Diğer Yardımcı Gider yerinden alınan %'lik pay

KARŞILIKLI (TURLAMALI)

Dağıtımına tabi gider yerlerinden birbirine karşılıklı olarak sürekli git-gel turları halinde gider payı vermek suretiyle dağıtılacak gider toplamlarına ulaşan ve sonra bu toplamaları bir kerede hizmet verilmiş tüm gider yerlerine dağıtan yöntemidir.

STANDART DAĞITIM

Dağıtımda fiili giderler değil, önceden saptanmış (bütçelenmiş) gider tutarları esas alınır. Fiili giderler ile önceden belirlenmiş giderler arasındaki farklar ise basit dağıtım yöntemiyle dağıtılarak sıfırlanır.

ZTE A.Ş. bünyesinde 3 EÜGY ile 2 YHGY bulunmaktadır. Şirketin Mart ayı üretim maliyetleri aşağıdaki gibidir:

	EÜGY 1	EÜGY 2	EÜGY 3	YHGY 1	YHGY 2	TOP.
DİMM	2.000	2.500	1.500	-	-	6.000
DİG	2.500	3.000	1.500	-	-	7.000
Makine Amortismanı	-	-	-	-	-	8.000
Enerji Gideri	-	-	-	-	-	2.000
Dağıtım Anahtarı						
Makine Saati	150	100	120	20	10	400 saat
Kw/h	1000	1200	800	600	400	4000 kw/h

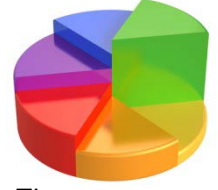
Bu bilgilere göre giderlerin birinci dağıtımını gerçekleştiriniz?

BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI

8.000.-TL
Amortisman Gid. Dağ. = $\frac{8.000}{400 \text{ saat}}$ = 20 TL/Sa.

	EÜGY 1	EÜGY 2	EÜGY 3	YHGY 1	YHGY 2
Makine Saati	150X20	100X20	120X20	20X20	10X20
Toplam	3000 TL	2000 TL	2400 TL	400 TL	200 TL

2.000.-TL
Enerji Giderinin Dağ. = $\frac{2.000}{4000 \text{ kw/h}}$ = 0,50 TL/kwh

	EÜGY 1	EÜGY 2	EÜGY 3	YHGY 1	YHGY 2
Kw/h	1000X 0,50	1200X 0,50	800X 0,50	600X 0,50	400X 0,50
Toplam	500 TL	600 TL	400 TL	300 TL	200 TL

ZTE Üretim işletmesinde üretim, 10-11-12 nolu Esas Üretim Gider Yerlerinde yapılmaktadır. 35 ve 38 nolu Yardımcı Hizmet Gider yerlerine sahip olan bu işletmede Haziran 2012 dönemine ait GÜG dağıtım tablosu aşağıdaki gibidir.

	E.Ü.G.Y			Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10	11	12	35	38	
Birinci Dağıtım Toplamı	200.000	160.000	340.000	140.000	60.000	900.000
Personel Sayısı	30	48	62	2	2	144
Kw/h	70	30	20	4	2	126

İİ Gider dağıtım yöntemi olan basit dağıtım yöntemine göre, 35 nolu gider yeri giderinin dağıtımında Personel Sayısı, 38 nolu gider yeri giderinin dağıtımında ise Kw/h ölçüsü dikkate alınacaktır. **Bu bilgilere göre EÜGY'lerinde ikinci dağıtım sonrası gerçekleşen gider tutarı aşağıdakilerden hangisidir?**

İKİNCİ GİDER (BASİT) DAĞITIMI

140.000.-TL
35 Nolu Gid. Yeri Dağ. = ----- = 1000 TL
140 kişi

	EÜGY 10	EÜGY 11	EÜGY 12	YHGY 35	YHGY 38
35 Nolu Gider Yeri	1000x20	1000x48	1000x62		
Toplam	20 000	48 000	62 000		

60.000.-TL
38 Nolu Gid. Yeri Dağ. = ----- = 500 TL
120 kwh

	EÜGY 10	EÜGY 11	EÜGY 12	YHGY 35	YHGY 38
35 Nolu Gider Yeri	500x70	500x30	500x20		
Toplam	35 000	15 000	10 000		

ZTE mobilya işletmesi hazır parçaların Montajı ve Döşemesini yaparak mobilya üretimi gerçekleştirmektedir. İşletmede Tutkal, Talaş ve Enerji yardımcı gider yerleri bulunmaktadır. Yardımcı gider yerlerinin birinci dağıtım sonrası giderleri ve kullanım yerleri aşağıdaki gibidir:

- Tutkal Gider Yeri : 190.000 TL
- Talaş Gider Yeri : 300.000 TL
- Enerji Gider Yeri : 100.000 TL

	Kullanılan Tutkal-kg	Kullanılan Talaş-Ton	KWH
Montaj	2.000	---	600
Döşeme	500	400	400
Enerji	---	---	---
Tutkal	---	100	200
Talaş	2.500	---	800
Toplam	5.000	500	2.000

Dağıtıma en fazla gider yerine hizmet veren birimden başlanacaktır. Bu bilgilere göre kademeli dağıtım yöntemine göre gider dağıtımını yapınız?

	Montaj	Döşeme	Talaş	Tutkal	Enerji
Enerji					
Tutkal					
Talaş					

İKİNCİ GİDER (KADEMELİ) DAĞITIMI

100.000.-TL
Enerji Gideri Dağıtımı=-----= 50 TL
2000 kwh

	Montaj	Döşeme	Talaş	Tutkal	Enerji
Enerji	50x600 30.000 TL	50x400 20.000 TL	50x800 40.000 TL	50x200 10 000 TL	

190.000. + 10 000
Tutkal Gideri Dağıtımı=-----= 40 TL
5000 kg

	Montaj	Döşeme	Talaş	Tutkal	Enerji
Tutkal	40x2000 80 000 TL	40x500 20 000 TL	40x2500 100 000 TL		

300.000+40.000+100.000
Talaş Gid. Dağ=-----= 1.100TL
400 ton

	Montaj	Döşeme	Talaş	Tutkal	Enerji
Talaş	-	1100x400 440.000 TL			

ZTE işletmesi iki esas iki de yardımcı gider yerinde üretimini gerçekleştirmekte olup Eylül ayı birinci gider dağıtım ve yardımcı gider yerlerinin sundukları hizmetler aşağıdaki gibidir:

	EÜGY A	EÜGY B	Yemekhane	Enerji
Birinci Dağıtım	10.000	20.000	8200	8000
İşçi Sayısı	80	100	30	20
Kw/h	300	500	200	100

Yemekhane gider yeri giderinin dağıtımında işçi sayısı, enerji gider yeri giderinin dağıtımında ise kw/h dağıtım anahtarları kullanılacaktır. İşletme ikinci dağıtımda matematiksel dağıtım yöntemini kullanmaktadır. **Yukarıdaki bilgilere göre işletmenin gider dağıtımında kullanacağı bütçe denklemi aşağıdakilerden hangisidir?**

DENKLEM KURMA

BİRİNCİ ADIM: Gider yerlerinin kendilerine sundukları hizmetler göz ardı edilir.

	EÜGY A	EÜGY B	Yemekhane	Enerji
Birinci Dağıtım	10.000	20.000	8200	8000
Y. hane	80	100	30	20
Enerji	300	500	200	100

İKİNCİ ADIM: Toplam sunulan ve dağıtım yapılacak hizmet sayısı belirlenir.

	EÜGY A	EÜGY B	Yemekhane	Enerji	Toplam
Birinci Dağıtım	10.000	20.000	8200	8000	
Y. hane	80	100	30	20	200
Enerji	300	500	200	100	1000

ÜÇÜNCÜ ADIM: Dağıtım yapılacak hizmetler toplamı içinde her bir merkez için yüzdelik(%) tutarı belirlenir.

	EÜGY A	EÜGY B	Yemekhane	Enerji	Toplam
Birinci Dağıtım	10.000	20.000	8200	8000	
Y. hane	80/200 %40	100/200 %50	30	20/200 %10	200
Enerji	300/1000 %30	500/1000 %50	200/1000 %20	100	1000

DÖRDÜNCÜ ADIM: Denklem kurulur.

	EÜGY A	EÜGY B	Yemekhane (Y)	Enerji (E)	Toplam
Birinci Dağıtım	10.000	20.000	8200	8000	
Y. hane (Y)	%40	%50	30	%10	200
Enerji (E)	%30	%50	%20	100	1000

$$Y: 8200 + 0,20E$$

$$E: 8000 + 0,10Y$$

İKİNCİ GİDER (MATEMATİKSEL) DAĞITIMI

$$Y: 8200 + 0,20E$$

$$E: 8000 + 0,10Y$$

I. Denklem: $Y = 8200 + 0,20E$

$$Y = 8200 + 0,20(8000 + 0,10Y)$$

$$Y = 8200 + 1600 + 0,02Y$$

$$Y - 0,02Y = 9800$$

$$\frac{0,98Y}{0,98} = \frac{9800}{0,98}$$

$$Y = 10.000 \text{ TL}$$

Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

$$EÜGY A : 10.000. \text{ TL} \times \%40: 4.000 \text{ TL}$$

$$EÜGY B : 10.000. \text{ TL} \times \%50: 5.000 \text{ TL}$$

$$ENERJİ : 10.000. \text{ TL} \times \%10: 1.000 \text{ TL}$$

II. Denklem: $E = 8000 + 0,10Y$

Y denkleminin çözümünden Yemekhane giderinin 10.000 TL olduğu bulunmuştur. Bu durumda ikinci denklemden Enerji giderini bulmamız gerekecektir.

$$E = 8000 + 0,10(10.000)$$

$$E = 8000 + 1000$$

$$E = 9.000 \text{ TL}$$

Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

$$EÜGY A : 9.000. \text{ TL} \times \%30: 2.700 \text{ TL}$$

$$EÜGY B : 9.000. \text{ TL} \times \%50: 4.500 \text{ TL}$$

$$YEMEKHANE : 9.000. \text{ TL} \times \%20: 1.800 \text{ TL}$$

ZTE işletmesinde Mart ayında üretimine başlanan; X Esas Üretim Gider Yeriinde Gömlek, Pantolon ve T-Shirt ile Y Esas Üretim Gider Yeriinde de Ayakkabı ve Çanta olmak üzere toplam 5 çeşit mamul üretilmektedir. Ay sonu tüm mamullerin üretimi tamamlanmıştır (Yarı mamul stoku yoktur). Gider yerlerinde Mart ayında mamuller itibariyle harcanan; Direkt İşçilik Saati, Makine Saati, tüketilen hammadde tutarı, direkt işçilik giderleri ve üretim miktarları aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

	X Esas Üretim Gider Yeri			
	Gömlek	Pantolon	T-Shirt	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malz. Gideri	55.000.- TL	60.000.- TL	40.000.- TL	155.000.- TL
Direkt İşçilik Gideri	45.000.- TL	50.000.- TL	30.000.- TL	125.000.- TL
2. Dağıtım sonrası GÜG	?	?	?	250.000.- TL
Direkt İşçilik Saati (DİS)	700 s.	1.000 s.	800 s.	2.500 (DİS)
Makina Çalışma Saati (Mk. Saati)	500 s.	600 s.	700 s.	1.800 (Mk. Saati)
Üretim Miktarı	500 adet	600 adet	400 adet	1500 adet

	Y Esas Üretim Gider Yeri		
	Çanta	Ayakkabı	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	50.000.-TL	80.000.-TL	130.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	65.000.-TL	75.000.-TL	140.000.-TL
2. Dağıtım sonrası GÜG	?	?	200.000.-TL
Direkt İşçilik Saati (DİS)	250 s.	750 s.	1.000(DİS)
Makina Çalışma Saati (Mk. Saati)	1.600 s.	2.400 s.	4.000(Mk. Saati)
Üretim Miktarı	650 adet	1000 adet	1650 adet

Ek Bilgi: Genel Üretim Giderlerinin mamullere yüklenmesinde;

- ✓ X Esas Üretim Gider Yeri için Direkt İşçilik Saati (DİS) ve
- ✓ Y Esas Üretim Gider Yeri için Makine Saati (Mk. S.) kullanılacaktır.

Yukarıdaki bilgilere göre esas üretim gider yerinde toplanan giderlerden ürünlere düşen maliyetleri hesaplayınız.

ÜÇÜNCÜ GİDER DAĞITIMI

X Esas Üretim Gider Yeri için GÜG Dağıtımı

	Gömlek	Pantolon	T-Shirt	Toplam
2. Dağıtım Sonrası GÜG	?	?	?	250.000.- TL
Direkt İşçilik Saati (DİS)	700 s.	1.000 s.	800 s.	2.500 (DİS)

250.000.-TL

Dağıtım Anahtarı = $\frac{250.000.-TL}{2500 \text{ DİS}} = 100 \text{ TL}$

	Gömlek	Pantolon	T-Shirt
Direkt İlk Madde ve Malz. Gideri	55.000.-TL	60.000.-TL	40.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	45.000.-TL	50.000.-TL	30.000.-TL
GÜG	100x700 70 000 TL	100x1000 100 000 TL	100x800 80 000 TL
TOPLAM	170 000 TL	210 000 TL	150 000 TL
ÜRETİM MİKTARI	500 AD	600 AD	400 AD
BİRİM MALİYET	340 TL	350 TL	375 TL

Y Esas Üretim Gider Yeri için GÜG Dağıtımı

	Çanta	Ayakkabı	Toplam
2. Dağıtım Sonrası GÜG	?	?	200.000.-TL
Makina Çalışma Saati (Mk. Saati)	1.600 s.	2.400 s.	4.000 (Mk. Saati)

200.000.-TL

Dağıtım Anahtarı = $\frac{200.000.-TL}{4000 \text{ MS}} = 50 \text{ TL}$

	Çanta	Ayakkabı
Direkt İlk Madde ve Malz. Gideri	50.000.-TL	80.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	65.000.-TL	75.000.-TL
GÜG	50X1600 80 000 TL	50X2400 120 000 TL
TOPLAM	195 000 TL	275 000 TL
ÜRETİM MİKTARI	650 AD	1000 AD
BİRİM MALİYET	300 TL	275 TL

1. X Üretim işletmesinde üretim, 10-11-12 nolu Esas Üretim Gider Yerlerinde yapılmaktadır. 35 ve 38 nolu Yardımcı Hizmet Gider yerlerine sahip olan bu işletmede Haziran 2012 dönemine ait GÜG dağıtım tablosu aşağıdaki gibidir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y			Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10 Örgü	11 Boya-Apre	12 Biçki-Dikiş	35 Yemekhane	38 Isıtma	
Birinci Dağıtım Toplamı	450.000	304.000	643.000	140.000	60.000	1.597.000
Personel Sayısı	10	8	122	2	2	144
Kw/h	90	44	46	4	2	186

İstenen: II Gider dağıtım yöntemi olan **basit dağıtım yöntemine** göre, Yemekhane gider yeri giderinin dağıtımında Personel Sayısı, Isıtma yardımcı gider yeri giderinin dağıtımında ise Kw/h ölçüsü dikkate alınacaktır. Gider Dağıtım Tablosunu düzenleyiniz.

2. A işletmesi tek bir mamul üretimini ve satışını yapmaktadır. İşletmede kesim ve montaj esas üretim gider yerleri, yemekhane ve ısıtma yardımcı gider yerleri mevcuttur. Gider yerleri itibarıyla bilgiler aşağıdaki gibidir.

Gider Türü Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Kesim	Montaj	Yemekhane	Isıtma	
Direkt İlk Md. Mlz.	80.000	100.000	-	-	180.000
D. İşçilik	50.000	70.000	-	-	120.000
Endirekt İşçilik	5.000	7.000	10.000	8.400	30.400
Endirekt Mlzm.	1.000	2.000	15.000	9.000	27.000
Amortismanlar					40.000
Dış. Sağlanan Fayda ve Hizmetler (Elektrik)					15.000
Dağıtım Anahtarları					
m ²	1500	2000	800	700	5000
Kw/h	1000	1300	400	300	3000
Personel Sayısı	60	30	15	10	115

İstenen: I Gider dağıtımını gerçekleştirip, II Gider dağıtım yöntemi olan **kademeli dağıtım yöntemine** göre gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz. Yemekhane gider yeri giderinin dağıtımında personel sayısı, Isıtma gider yeri giderinin dağıtımında ise kw/h dağıtım ölçülerini kullanınız.

3. Bir üretim işletmesinde F mamulü üretilmektedir. İşletmede A Esas gider yeri ile 1, 2, 3 nolu yardımcı gider yerleri bulunmaktadır. Mart ayından devreden yarı mamul stokları bulunmamaktadır. Nisan döneminde 12.400 mamulün üretimine başlanmış ve 8400 adet tamamlanmıştır. Dönem sonunda yarı mamullerin tamamlanma derecesi %40'dır. Nisan ayına ilişkin üretim ile ilgili veriler aşağıdaki gibidir.

Gider Türü Gider Yerleri	E.Ü.G.Y.	Y.H.G.Y.			TOPLAM
	A	1	2	3	
Direkt İlk Md. Mlz.	1000.000	-	-	-	
D. İşçilik	800.000	-	-	-	
Genel Üretim Gideri	200.000	160.000	100.000	50.000	510.000
I. Gider Dağıtım Toplamı	2.000.000	160.000	100.000	50.000	2.310.000
Dağıtım Anahtarları					
m ³	25.000	20.000	10.000	5.000	60.000
Kwh	50.000	15.000	10.000	20.000	95.000
Personel Sayısı	550	500	300	100	1450

İstenen: 1 nolu yardımcı gider yerinin dağıtımında m³, 2. Nolu yardımcı gider yerinin dağıtımında Kw/h, 3. Nolu yardımcı gider yerinin dağıtımında ise İşçi sayısı dikkate alınacaktır.

- (a) Genel üretim giderlerinin dağıtımını Kademeli Dağıtım Yöntemine göre yaparak, Gider Dağıtım Tablosu'nu düzenleyiniz.
(b) F mamulünün dönemde tamamlanan ve yarı mamul maliyetlerini hesaplayınız.

4. Bir işletmenin 2011 yılı üretim giderlerinin; gider yerleri itibarıyla birinci dağıtım toplamı ve dağıtım ölçüleri aşağıdaki gibidir:

	Esas Üretim Gid. Yeri		Yardımcı Üretim Gider Yerleri			TOPLAM
	A	B	Yemekhane	Bak. - Onarım	Isıtma	
I.Dağıtım Toplamı	40.000	30.000	5.000	10.000	15.000	100.000
Dağıtım Ölçüleri:						
İşçi Sayısı	29	111	5	3	2	150
Bakım – Onarım Saati	150	278	32	30	10	500
Hacim (M3)	160	250	40	50	10	510

Giderlerin II. Dağıtımında; ısıtma gider yeri; hacme, bakım-onarım gider yeri; bakım-onarım saatlerine ve yemekhane gider yeri; işçi sayılarına göre dağıtılacaktır.

İSTENİLENLER: Yukarıda tablodaki dağıtım ölçülerine göre ve hesaplamaları açıkça göstererek;

- (a) Giderlerin II. Dağıtımını “**Kademeli Dağıtım Yöntemini**” kullanarak yapınız (Dağıtım; I.Dağıtım toplamı **büyük olandan küçük olana** doğru yapılacaktır)
- (b) II. Dağıtım sonuçlarını gider dağıtım tablosu üzerinde göstererek, A ve B esas üretim gider yerlerinin II. Dağıtım sonundaki toplam üretim maliyetlerini bulunuz.

5. Artaş Konfeksiyon Üretim fabrikasında Kesim ve Dikim olmak üzere iki tane esas üretim gider yeri, yemekhane ve bakım onarım olmak üzere iki tane de yardımcı gider yeri bulunmaktadır. İşletmenin maliyetlendirme dönemi aylıktır. İşletme Gömlek ve pantolon olmak üzere iki farklı mamul üretmektedir. Aralık ayında 2.500 adet gömlek ve 2.000 adet pantolon üretilmiştir. Aralık ayında dönem başı ve dönem sonu yarı mamul stoku bulunmamaktadır. İlk madde ve malzeme giderlerinin % 40'ı gömleğe, % 60'ı pantolona aittir. Direkt işçilik giderlerinin ise %60'ı gömleğe, %40'ı pantolona aittir. Genel Üretim giderlerinin gömlek ve pantolon mamullerine yüklenmesinde direkt işçilik giderleri esas alınmaktadır. İşletme birinci dağıtımını gerçekleştirmiş olup; Aralık ayı gider dağıtım tablosu aşağıdaki gibidir:

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Esas Üretim Gider Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yerleri		(TL)
	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bak. Onarım	TOPLAM
Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	18.000	20.000	0	0	38.000
Direkt İşçilik Giderleri	12.000	16.000	0	0	28.000
DİREKT GİDERLER TOPLAMI	30.000	36.000	0	0	66.000
Endirekt Malzeme	3.000	4.000	5.000	4.000	16.000
Endirekt İşçilik	6.000	8.000	2.000	1.500	17.500
Amortisman Giderleri	4.500	5.000	500	1.000	11.000
Elektrik Giderleri	1.300	2.200	500	500	4.500
ENDİREKT GİD. (GÜĞ) TOPLAMI	14.800	19.200	8.000	7.000	49.000
BİRİNCİ DAĞITIM TOPLAMI	44.800	55.200	8.000	7.000	115.000

İkinci dağıtımla ilgili dağıtım ölçüleri aşağıdaki gibidir:

	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bak. Onarım	TOPLAM
İşçi Sayısı	18	17	4	5	44
Bakım Onarım Saati	45	55	10	15	125

İkinci dağıtımda kademeli (basamaklı) dağıtım yöntemi kullanılmakta olup, dağıtıma yemekhaneden başlanacaktır.

İstenenler:

- (a) İkinci dağıtımını gerçekleştiriniz.
- (b) Aralık ayında üretilen Pantolonların toplam ve birim üretim maliyetlerini hesaplayınız.

6. “Şık Giyim” Konfeksiyon işletmesinde “Kalıp ve Kesim” ile “Dikiş ve Ütü” olmak üzere iki esas üretim gider yeri bulunmaktadır. Yardımcı gider yerleri ise “Yemekhane” ve “Tamir-Bakım”dır. İşletmede bayan ve erkek takım elbiseleri üretilip satılmaktadır. Aylık olarak maliyetleri hesaplayan bu işletmenin Aralık 2014 ayına ilişkin üretim maliyeti bilgileri ve genel üretim giderlerinin dağıtımında kullanılan anahtarlar aşağıdaki gibidir:

	Esas Üretim Gider Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri		TOPLAM (TL)
	Kalıp ve Kesim	Dikiş ve ütü	YEMEKHANE	TAMİR-BAKIM	
Direkt ilk mad. Ve malz. Gid	35.000	5.000	--	--	40.000
Direkt işçilik giderleri	10.000	20.000	---	---	30.000
Endirekt Malzeme Giderleri	4.000	7.400	8.600	2.000	22.000
Endirekt işçilik Giderleri	--	---	---	---	15.000
Amortisman Giderleri	--	----	---	---	17.500
Dışarıdan Sağl. Fayda ve Hizmet	--	---	---	---	7.500
TOPLAM					132.000
Dağıtım Anahtarları					
Çalışan sayısı	4	8	2	1	15 kişi
Makinelerin Değeri	20.000	32.000	16.000	2.000	70.000 TL

Dönem başı yarı mamul stokları bulunmayan işletmede, dönemde toplam 2.000 adet takım elbisenin üretimine başlanmış ve tamamlanmıştır. Bunlardan 1.200 adedi erkek, 800 adedi bayan takım elbisesi olup, her iki takım elbisenin üretiminde tüm gider unsurları açısından eşit tutarlarda maliyete katlanılmıştır. Erkek takım elbiseleri ortalama 120 TL/adet fiyattan, bayan takım elbiseleri ise ortalama 100 TL/adet fiyattan satılmaktadır.

İSTENENLER:

- Uygun dağıtım anahtarlarını kullanarak genel üretim giderlerinin birinci dağıtımını yapınız.
- Kademeli dağıtım yöntemine göre ve maliyetleri daha yüksek olan gider yerinden başlayarak genel üretim giderlerinin ikinci dağıtımını yapınız.
- Esas Üretim Gider Yerlerindeki toplam maliyeti hesaplayınız. Bayan ve erkek takım elbiselerinin birim maliyetlerini hesaplayarak, satışından sağlanan karlılık oranlarını hesaplayınız.

7. DÖKÜMTAJ İşletmesi fabrikasında, Döküm ve Montaj esas üretim yerleri ile Yemekhane, bakım-onarım, ısıtma Yardımcı hizmet yerleri bulunmaktadır. Esas üretim (döküm ve montaj) bölümlerinde A ve B ürünü üretilmektedir. 1 adet A ürünü üretiminde, B ürünün 1,2 katı kadar hammadde ve direkt işçilik gideri tüketilmektedir. Genel Üretim giderleri tüketiminde ise eşitlik söz konusudur.

Dönem başında stokta A veya B ürünü (yarı mamul – mamul) bulunmamaktadır. Dönem içinde (nisan ayında) üretimine başlanan tüm ürünler tamamlanmış, 100 adet A ürünü, 80 adet B ürünü üretilmiştir. İşletme 1 Mayıs 2010 tarihinde 50 adet A ürünü %20 kar marjı ile 2.300 TL’si peşin, kalan tutar için 2 ay vadeli senet alarak satmıştır. (KDV oranı %18’dir)

	Döküm	Montaj	Yemekhane	Isıtma	Bak-Onar	Toplam
DİMM ve DİG Toplamı	13.000	10.000	---	---	----	23.000
GÜG 1. Dağ. Toplamı	5.718,75	8.531,25	4.750	3.000	5.000	27.000
Yemekhane Böl.den yararlanma	%40	%30	%5	%10	%15	%100
Isıtma Bölümünden yararlanma	%35	%35	%20	---	%10	%100
Bakım-Onarım Böl.den yararlanma	%40	%50	----	%10	----	%100

İstenilenler:

- Basamaklı dağıtım yöntemine göre, diğerlerinden en az gider payını alacak gider yerinden başlayarak, ikinci dağıtım yapınız ve gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.
- Basamaklı dağıtım yönteminde bulduğunuz sonuçlara göre, Nisan ayında üretilen A ürünün ve B ürününün birim üretim maliyetini hesaplayınız. Mayıs ayındaki satış kaydını yapınız.

8. ADA konfeksiyon üretim işletmesi "Erkek Takım Elbise" imalatı ile uğraşmaktadır. İşletmede "KESİM" ve "Dikim" olmak üzere 2 adet esas üretim gider yeri bulunmaktadır. Ayrıca "yemekhane" ve "bakım onarım" olmak üzere 2 adet yardımcı gider yeri bulunmaktadır. Ada konfeksiyon üretim işletmesine ait 2008 Aralık ayı maliyet dönemine ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

A) Hammadde Hareketleri:

- Aralık ayı başında üretime "tek tip bir kumaş " ile erkek takım elbise üretimine başlanmıştır. Kesim atölyesinde üretime giren kumaşa ait hareketler aşağıdaki gibidir.

Kasım Ayından Devreden	100 m x 50 TL/ m = 5.000 TL
13 Aralık Satın Alma	50 m x 60 TL / m = 3.000 TL
15 Aralık Üretime Sevk	80 m
19 Aralık Satın Alma	50 m x 70 TL / m = 3.500 TL
23 Aralık Üretime Sevk	80 m

- İşletme kumaş hareketlerinin takibinde "basit ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi" uygulamaktadır.
- Dikim atölyesinde Aralık ayında toplam 1.000 TL tutarında votka, iplik ve düğme, fermuar vb kullanılmıştır.
- Yemekhanede Aralık ayında 1.646 TL tutarında gıda malzemesi kullanılmıştır.
- Bakım onarımında Aralık ayında 571 TL tutarında tamir malzemesi (makine yağı vb.) kullanılmıştır.

B) İşçilik Ücret Tahakkukları:

- Aralık ayı sonunda işçi başına 700 TL / işçi üzerinden ücret tahakkuku yapılmıştır.
- SGK işçi payı %14, SGK işveren payı %20, işsizlik sigortası işçi payı %1, işsizlik sigortası işveren payı %2, Gelir vergisi stopajı %15, Damga vergisi binde 6.
- İşverene ait kesintiler indirekt işçilik kapsamında kabul edilmektedir.

	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bak. Onarım	Toplam
İşçi Sayısı	4	4	1	1	10

C) Genel Üretim Giderleri:

Aralık ayına düşen amortisman giderleri toplamı 4.000 TL'dir.

D) Birinci Dağıtım:

Amortisman giderlerinin gider yerlerine dağıtımı aşağıda verilen ölçülere göre yapılacaktır.

	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bak. Onarım	Toplam
Makine Yatırım Tutarı	2.500 TL	6.000 TL	500 TL	1.000 TL	10.000 TL

E) İkinci Dağıtım:

- İkinci dağıtımda "kademeli dağıtım yöntemi" kullanılmaktadır.
- İkinci dağıtıma yemekhane yardımcı gider yerinden başlanacaktır.
- Yemekhane "işçi sayısı", bakım onarım ise "makine yatırım tutarları" esas alınarak dağıtılacaktır.

İstenilenler:

- Sadece "ücret tahakkukuna" ait yevmiye kaydını gösteriniz.
- Birinci ve ikinci dağıtımı gerçekleştirerek; gider

9. "ZİRVE" A.Ş plastik ev ve sanayi malzemeleri üreten bir işletmedir. Üretim A ve B esas gider yerlerinde gerçekleştirilmekte, yardımcı gider yerleri ise bakım-onarım (BO), Fabrika idare Amirliği (FİA) ve Yemekhanedir(YMH). Aralık 2010 dönemine ilişkin maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir:

• **İlk Madde ve Malzeme Giderleri:**

(Not: İşletme üretime veya tüketime sevk edilen İMMG'nin izlenmesinde FİFO yöntemi uygulanmaktadır.)

• **Hammadde ve Malzemeler**

- Dönem Başı Stokları : 1000 kg x 1,60 TL/kg = 1.600 TL
- 2.12.10` da çek düzenlenerek alış : 500 kg x 1,80 TL/kg = 900 TL
- 5.12.10` da senetli alış : 800 kg x 2,00 TL/kg = 1.600 TL
- 8.12.10` da A gider yerine sevk : 700 kg
- 10.12.10` da B gider yerine sevk : 500 kg

• **Çeşitli yardımcı Malzemeler**

- Dönem Başı Stokları : 500 TL
- Dönem içi Alışlar : Yok

Birimlerde Kullanılan Stoklar:

- Fabrika idaresince Kullanılan : 83 TL
- Bakım Onarımında Kullanılan : 34 TL
- Yemekhane de Kullanılan : 128 TL

• **İşçilik Giderleri:**

(Not: İşletme esas üretim gider yerlerinde çalışan işçilere ait işveren kesintilerini "direkt" gider olarak izlemektedir.)

- A ve B gider yerlerinde çalışan işçilerin toplam Brüt Ücreti : 1.800 TL (1.200 DİS x 1,5 TL)
- Yardımcı gider yerlerinde çalışan işçilerin toplam Brüt Ücreti : 1.000 TL (800 DİS x 1,25 TL)

Kesintiler:

- *İşçi payları: %14 SSK, %1 işsizlik sigortası, %15 Gelir Vergisi, %6 Damga Vergisi;
- *İşveren Payları: %20 SSK, %2 işsizlik sigortası

• **Diğer Giderler:**

- Ay içerisinde çalışanlara ilk yardım konusunda eğitim verilmiştir. Eğitim ücreti olan 204 TL peşin ödenmiştir.
- Tahakkuk eden fabrika elektrik giderlerinin tutarı 400 TL` dir.
- Fabrika binasının amortismanı 200 TL` dir.

• **Birinci ve İkinci Dağıtımda Kullanılacak Dağıtım Anahtarları:**

(Not: GÜG'nin ikinci dağıtımında Kademeli Dağıtım Yöntemi kullanılmakta ve dağıtıma I.Dağıtım sonrasında maliyeti en yüksek olan birimden başlanmaktadır.)

	A EÜGY	B EÜGY	FİA	BO	YMH	TOPLAM
DİS	700	500	200	200	400	2000
KWS	130	150	100	70	50	500
M2	240	200	160	80	120	800
Makine Saati	300	267	10	3	20	600
Personel Sayısı	25	20	5	5	5	60

• **Üçüncü Dağıtımla İlgili Bilgiler:**

- **A Gider Yerinde** 800 adet "XX" plastik ev araç-gerecinin üretimine başlanmış ve yarısı tamamlanmıştır. Dönem sonu yarı mamul stoklarının tamamlanma derecesi DİMMG açısından %100, DİG ve GÜG (şekillendirme, Dönüştürme) açısından %25` tir. Tamamlanan mamullerin tamamı 2 TL/adet fiyatından, yarısı peşin yarısı veresiye satılmıştır.
- **B gider yerinde** "QQ" ve "ZZ" plastik inşaat malzemeleri ortak ürün niteliğinde elde edilmektedir. Dönemde 150 adet "QQ" ve 250 adet "ZZ" çeşidi plastik kalıp üretilmiştir. Birleşik maliyet, "üretim miktarları yöntemine" göre ürünlere dağıtılmıştır. Her iki ürün çeşidinin yarısı %150 karla çek alınarak satılmıştır.

İstenenler:

- "Zirve" işletmesinin Aralık-2010 toplam ve birim maliyet hesaplayınız. Bunun için I. Ve II. Dağıtım tablolarını düzenleyiniz, III. Dağıtıma ilişkin hesaplamalarını açıkça gösteriniz.
- Aralık ayı muhasebe kayıtlarını yapınız.(Not: Hesaplama kolaylığı için KDV oranını %10 olarak alınız. Dönem sonu kapatma kayıtlarının yapılması gerekmemektedir.)

10. Bir üretim işletmesinde 10 ve 11 nolu esas üretim gider yerleri ile 41,42,43 nolu hizmet gider yerleri vardır. İşletmede X ürünü üretilmekte olup önce 10 nolu gider yerinde işlem görmekte buradan 11 nolu gider yerine aktararak üretim tamamlanmaktadır. Tamamlanan birimler mamul ambarına alınmaktadır.

Nisan 2012 ayında 10.000 adet X mamulünün üretimine başlamış ve bunların tamamı üretilerek mamul ambarına alınmıştır. 10 ve 11 nolu gider yerlerinde yarı mamul stok bulunmamaktadır. İşletmenin Nisan ayına ait maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir.

a) **Genel Üretim Giderlerinin 1.dağıtım sonunda gider yerlerinde toplanan tutarlar aşağıdadır.**

Esas Üretim Gider Yeri	Hizmet Gider Yerleri
10 20.000 TL	41 10.600 TL
11 40.000 TL	42 10.000 TL
	43 15.000 TL

b) **G.Ü.Ü. 2.dağıtımda KADEMELİ DAĞITIM YÖNTEMİ uygulanmakta olup dağıtım 41,42,43 nolu gider yerleri sırasına göre yapılacaktır.**

41 nolu Gider yeri	: Makinaların yatırım değerine
42 nolu Gider yeri	: KW/S
43 nolu Gider yeri	: işçi sayısı ölçülerine göre dağıtılacaktır.

c) **Dağıtım ölçüleri şöyledir.**

Gider yeri	Yatırım Değeri(TL)	KW/S	İŞÇİ SAYISI
10	60.000	6.000	2.000
11	30.000	2.000	2.800
41	25.000	3.000	2.000
42	20.000	2.500	2.200
43	50.000	4.000	2.500
	185.000	17.500	11.500

d) **X ürünü ile ilgili direkt giderler aşağıdadır.**

Direkt Hammadde Malzeme Gideri	Direkt İşçilik Gideri
10 40.000 TL	40.000 TL
11 20.000 TL	40.000 TL

İstenilenler:

- Gider dağıtım tablosunu düzenleyerek ikinci dağıtımı yapınız.
- Yevmiye kayıtlarını yapınız
- X ürününün toplam ve birim maliyetini hesaplayınız.

11. X Endüstri işletmesinde üretim, Eleme ve Ambalaj esas üretim gider yerlerinde yapılmaktadır. Sosyal Tesis ve Muh. İdari İşler yardımcı hizmet gider yerlerine sahip olan bu işletmede Temmuz 2011 dönemine ait GÜG dağıtım tablosu aşağıdaki şekilde elde edilmiştir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.	
	Eleme	Ambalaj	Sosyal Tesis	Muh. İdari İşl.
	500.000	300.000	140.000	40.000
Sosyal Tesis	%35	%45	-	%20
Muhasebe İdari İşl.	%45	%50	%5	-

İstenen: II Gider dağıtım yöntemi olan matematiksel dağıtım yöntemine göre gider dağıtımını gerçekleştirip, gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.

12. Bir fabrikada A ve B esas üretim yerleri ile P ve R yardımcı üretim ve hizmet yerleri bulunmaktadır. Bu fabrikanın Ocak 2012 gider dağıtım tablosunun birinci dağıtım toplamı ile her bir gider yerinin P ve R'den yararlanma oranları aşağıda verilmiştir.

Gider Yerleri Gider Türleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	P	R	
Birinci Dağıtım Toplamı	1.800	1.530	200	470	4.000
P'den yararlanma	%40	%50	-	%10	%100
R'den yararlanma	%40	%40	%20	-	%100

İstenen : Matematiksel dağıtım yöntemine göre ikinci dağıtım yapınız ve gider dağıtım tablosunda gösteriniz.

13. B işletmesinin birinci dağıtım sonrası gider yerlerinde toplanan tutarlar ve yardımcı üretim gider yerlerinden her bir giderin yararlanma oranları aşağıda verilmiştir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	C	D	
Direkt İlk Md. Mlz.	150.000	100.000	-	-	250.000
D. İşçilik	130.000	125.000	-	-	255.000
G.Ü.G.	120.000	75.000	32.000	23.000	250.000
I. Gider dağıtım toplamı	400.000	300.000	32.000	23.000	755.000
C'den yararlanma derecesi	%45	%35	-	%20	
D'den yararlanma derecesi	%50	%40	%10	-	

İstenen : II. Gider dağıtımını Matematiksel Dağıtım Yöntemine göre yapıp, gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz

14. XYZ AŞ bir üretim işletmesi olup işletme bünyesinde A ve B esas üretim gider yerleri ile Isıtma ve Personel Taşıma Servisi yardımcı üretim gider yerleri yer almaktadır. Bu üretim işletmesinin Mart ayındaki gider kalemleri; direkt giderler, elektrik giderleri ve bir yemek fabrikasından satın alınan yemek giderlerinden oluşmaktadır. Bu gider kalemlerine ilişkin bilgiler(TL cinsinden) aşağıda verilmiştir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	Isıtma	Personel Taşıma	
Direkt Giderler	350 000	250 000	20 000	30 000	650 000
Elektrik Gideri	-	-	-	-	190 000
Yemek Gideri	-	-	-	-	60 000

Söz konusu gider kalemlerinin gider yerlerine dağıtımında kullanılacak dağıtım anahtarları ile ikinci dağıtımda kullanılacak dağıtım anahtarları ise aşağıdaki gibidir:

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	Isıtma	Personel Taşıma	
Kilowatt saat (kw/h)	1750	1900	150	-	3800
Personel Sayısı (kişi)	45	50	5	20	120
Kullanım Alanı (m ²)	1375	625	250	-	2250

İstenen:

- (a) Bu üretim işletmesinde elektrik giderlerinin dağıtımında kilowatt saat(kwh), yemek giderlerinin dağıtımında personel sayısı dağıtım ölçütü olarak kullanılacağına göre Mart ayına ilişkin birinci dağıtım işlemini yapınız. Birinci dağıtıma ilişkin hesaplamaları açık bir şekilde gösteriniz ve bulduğunuz dağıtım sonuçlarını hazırlayacağınız bir gider dağıtım tablosunda gösteriniz?
- (b) Bu üretim işletmesinin yardımcı üretim gider yerlerinden Isıtma gider yerinin dağıtımında gider yerlerinin kullanım alanı(m2), Personel Taşıma Servisi gider yerinin dağıtımında personel sayısı(kişi) dağıtım ölçütü olarak kullanılacağına göre (a) şıkkında elde ettiğiniz birinci dağıtım sonuçlarını kullanarak Mart ayına ilişkin ikinci dağıtım işlemini matematiksel yöntemle yapınız. İkinci dağıtıma ilişkin hesaplamaları açık bir şekilde gösteriniz ve bulduğunuz dağıtım sonuçlarını hazırlayacağınız gider dağıtım tablosunda gösteriniz?

15. A Gider yerinde X1, B Gider yerinde Y1 mamullerini üreten ve satan "Z" işletmesinin gider yerleri itibariyle maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	K	L	
Direkt İlk Md. Mlz.	43.000	82.000	-	-	125.000
D. İşçilik	64.000	102.000	-	-	166.000
G.Ü.G.					95.000
Direkt İşçilik Saatleri	1200 DİS	1600 DİS	1200 DİS	1000 DİS	5.000 DİS
K'dan yararlanma derecesi	%40	%40	-	%20	
L'den yararlanma derecesi	%35	%50	%15	-	

Genel üretim giderlerinin I. dağıtımında dağıtım anahtarı olarak direkt işçilik saatleri, II. Dağıtımda ise Matematiksel dağıtım yöntemi kullanılmaktadır. Dönemde A EÜGY'nde 2.000 adet X1, B EÜGY'nde 1.000 adet ise Y1 mamulünün üretimine başlanmış ve tamamlanmıştır. Ayrıca her ürün türünden yarısı satılmıştır.

İstenen:

- (a) Genel üretim giderlerinin I. Ve II. Dağıtımını yapınız.
- (b) X1 ve Y1 mamullerinin birim maliyetlerini hesaplayınız.
- (c) Ürünlerini %30 karla ve peşin satan işletmenin, X1 ve Y1 mamullerinin, sürekli envanter yöntemine göre satış kayıtlarının yapınız. KDV %18 olarak alınacaktır.

16. Haddehane, Montaj esas üretim yerleri ile Bakım-Onarım, Yemekhane ve Isıtma hizmet yerlerinden oluşan bir fabrikada, genel üretim giderlerinin Ocak 2011 birinci dağıtım toplamı ile ikinci dağıtımda kullanılan anahtarlar aşağıda verilmiştir.

Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.			TOPLAM
	Haddehane	Montaj	Bakım-Onr.	Yemekhane	Isıtma	
G.Ü. G. birinci dağıtım toplamı	5.126	2.650	768	328	128	9.000
Alan (m ²)	1.200*	700	-	300	100	2.300
Personel Sayısı	220	160	12	10	8	410
Yatırım Tutarı**	18.000	4.000	1.500	1.000	2.000	26.500
Bakım – Onarım gider yeri yatırım tutarlarına, Yemekhane giderleri personel sayısına ve Isıtma gider yeri de alan(m ²) dağıtım ölçüsüne göre gider dağıtımı gerçekleştireceklerdir. * Haddehane(Çeliğin eritildiği bölüm) zaten sıcak olduğundan, ısıtma bölümünden yararlanmamaktadır. ** Bakım onarım puantajları tutulmadığından, bakım ve onarım giderleri, bakım ve onarıma ihtiyaç gösteren makine, cihaz, araç-gereç, vb. için yapılmış yatırım tutarları esas alınarak dağıtılmaktadır.						

İstenen : II. Gider dağıtımını Matematiksel Dağıtım Yöntemine göre yapıp, gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.

17. Kesilmiş tomrukları kereste üretmek üzere işleme tabi tutan bir üretim işletmesinde Kesme-Biçme ve Fırınlama esas üretim gider yerleri ile Yemekhane, Bakım-Onarım ve Enerji yardımcı üretim gider yerleri yer almaktadır. Bu üretim işletmesinin Şubat ayı birinci dağıtım toplamı (TL cinsinden) ve dağıtım anahtarları aşağıda verilmiştir.

Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.			TOPLAM
	Kesme-Biçme	Fırınlama	Yemekhane	Bakım – Onarım	Enerji	
Direkt İlk Madde Malzeme	350.000	10.000	-	-	-	360.000
Direkt İşçilik	300.000	140.000	-	-	-	440.000
Genel Üretim Giderleri	196.000	103.000	25.000	36.000	90.000	450.000
1. DAĞITIM TOPLAMI	846.000	253.000	25.000	36.000	90.000	1.250.000
Dağıtım Anahtarları						
Personel Sayısı (Kişi)	24	12	4	4	-	44
Bakım Saati	100	250	50	50	100	550
Kilowatt saat (kw/h)	160	480	80	80	-	800

İstenen: Yardımcı üretim gider yerlerinden Yemekhane gider yerinin dağıtımında personel sayısı, Bakım onarım gider yerinin dağıtımında bakım saati, enerji gider yerinin dağıtımında ise kilowatt saat dağıtım ölçütü olarak kullanılacağına göre, yukarıda Şubat ayına ait bilgileri verilen üretim işletmesinin giderlerinin **matematiksel dağıtım yöntemine** göre ikinci dağıtımını yapınız. İkinci dağıtıma ait hesaplamaları açık bir şekilde gösteriniz ve bulduğunuz dağıtım sonuçlarını hazırlayacağınız bir gider dağıtım tablosunda gösteriniz.

18. “Hayal” üretim işletmesinde 10 ve 20 nolu esas gider yerleri ile X ve Z yardımcı gider yerleri bulunmaktadır. İşletmenin gider yerleri itibarıyla maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir:

Maliyet unsurları	Esas Üretim Gid. Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri		TOPLAM
	10	20	X	Z	
710 DİMMG	40.000 TL	85.000 TL	----	----	125.000 TL
720 DİG	60.000 TL	115.000 TL	----	----	175.000 TL
730 GÜG	----	-----	----	----	110.000 TL
Toplam	----	----	----	----	410.000 TL

Dağıtım anahtarlarına ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

Dağıtım Anahtarları	Esas Üretim Gid. Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri		TOPLAM
	10	20	X	Z	
Makine Saati	1.250	1.750	1.000	1.500	5.500
X’den yararlanma oranları	%40	%50	---	%10	%100
Z’den yararlanma oranları	%30	%50	%20	---	%100

10 No’lu gider yerinde dönemde 1.000 Adet A mamulü, 20 No’lu gider yerinde ise 2.000 adet B mamulün üretimine başlanmış ve tamamlanmıştır.

İstenenler:

- Makine Saati ölçüsünü genel üretim giderlerinin I. dağıtımını yapınız.
- Matematiksel dağıtıma göre genel üretim giderlerinin II. dağıtımını yapınız.
- A ve B mamullerinin birim maliyetlerini hesaplayınız.

19. “KUZEY” Paslanmaz Çelik Üretim ve Satış A.Ş.’de, üretim “Hurda Toplama ve Hazırlama”, “Eritme Ocakları” ve “Döküm ve Mekanik işlemler” olarak üç esas gider yerinde gerçekleşmektedir. İşletmede “Yemekhane” ve “Fabrika Yönetimi” olarak iki tane yardımcı üretim gider yeri bulunmaktadır.

İşletme toplanan hurdaların bir kısmını kendi üretiminde kullanılırken, bir kısmını talep üzerine başka işletmelere satmaktadır. Dönemde 200 ton hurda toplanmış, bunlar temizlenip hazırlandıktan sonra 3/5’i eritme ocaklarına gönderilmiş, 2/5’si ise işletme dışına %80 karla satılmıştır.

Haziran 2015 döneminde ortaya çıkan direkt ve endirekt giderler, dağıtım anahtarları ve yararlanma oranlarına ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

	Hurda Top. Ve Haz.	Eritme Ocakları	Döküm ve Mek. İşlm.	Yemekhane	Fabrika Yöntemi	Toplam
Direk ilk mad. Mlz	80.000	20.000	40.000	---	---	140.000
Direkt işçilik Gid.	30.000	30.000	30.000	---	---	90.000
Endirekt İşçilik Gid.	5.000	7.000	3.000	8.500	11.5000	35.000
Endirekt Malzeme	9.000	3.000	5.000	9.500	3.500	30.000
Bina Amortismanı						40.000
Dışarıdan sağlanan Fayda ve Hizmetler						15.000
TOPLAM GÜG:						120.000
Dağıtım Anahtarları						
Bina alanı –m2	1.300	2.000	800	700	200	5.000
Personel Sayısı – kişi	40	20	30	6	4	100
Yararlanma oranları						
Yemekhaneden	%35	%20	%25	--	%20	%100
Fabrika yönetiminden	%25	%30	%35	%10	---	%100

İstenenler:

- Bina amortismanı – m2 ye, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler – personel sayısına göre dağıtılmaktadır. Genel üretim giderlerin I. Dağıtımını yapınız ve gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.
- Giderlerin ikinci dağıtımında matematiksel dağıtım yöntemi kullanılmaktadır. Buna göre II. Dağıtımını yapıp, gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.
- Hurda toplama ve Hazırlama Esas üretim Gider Yerinde hazırlanan ve işletme dışına satılan hurdadan sağlanan kar tutarını hesaplayınız.

20. CD İşletmesinin birinci dağıtım yapıldıktan sonra gider yerlerinde toplanan tutarlar ve yardımcı üretim gider yerlerinden her bir giderin yararlanma oranları aşağıda verilmiştir.

Dağıtım Anahtarları	Esas Üretim Gid. Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri	
	10	11	Yemekhane	Bakım-Onarım
I. Dağıtım Toplamlar	5 000	4 000	2 500	3 500
Yemekhaneden yararlanma oranları	%30	%50	---	%20
Bakım Onarımdan yararlanma oranları	%50	%40	%10	---

İstenilen: CD İşletmesinin giderlerin ikinci dağıtımını matematiksel dağıtım yöntemini kullanarak yapınız ve gider dağıtım tablosunu düzenleyiniz.

21. X İşletmesinin birinci dağıtım sonrası gider yerlerinde toplanan tutarlar ve yardımcı üretim gider yerlerinden her bir giderin yararlanma oranları aşağıda verilmiştir.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Kesim	Dikim	Sosyal Tesis	Enerji	
I. Gider dağıtım toplamı	70.000	60.000	10.000	11.000	151.000
İş gören Sayısı	16	19	3	5	43
Kw/h	900	800	100	350	2150

İşletmede planlanan genel üretim gideri sosyal tesisler için 11.000 TL, Enerji yardımcı gider yeri için 10.800 TL dir. İşletmede gider dağıtımına ilişkin farkların dağıtımında Kesim bölümüne %40, Dikim bölümüne ise %60 lık dağıtım yapılacaktır.

İstenen:

- (a) Standart (Planlı) dağıtım yöntemine göre II. Gider dağıtımını yapınız.
(b) Gider dağıtım farklarını Esas Üretim gider yerlerine dağıtınız.

22. BA mobilya üretim işletmesinde, 10 ve 11 nolu olmak üzere iki esas üretim gider yeri (EÜGY) ile yardımcı üretim gider yeri ve yardımcı hizmet gider yerinde üretim yapılmaktadır. İşletmenin 2013 yılı Mart ayı 2. dağıtım sonrasındaki giderlerinin durumu aşağıdaki gibidir;

Giderler	10 Nolu EÜGY	11 Nolu EÜGY	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	155.000.-TL	130.000.-TL	285.000.-TL
Direkt İşçilik Giderleri	125.000.-TL	140.000.-TL	265.000.-TL
D.İ.M.M ve D.İ.G. Toplamı	280.000.-TL	270.000.-TL	550.000.-TL
Direkt Genel Üretim Giderleri Toplamı	150.000.-TL	125.000.-TL	275.000.-TL
2. Dağıtımdan Gelen Giderler			
Yardımcı Üretim Gider Yeri Dağıtımı	37.500.-TL	25.000.-TL	
Hizmet Gider Yeri Dağıtımı	62.500.-TL	50.000.-TL	
2. Dağıtım Toplamı	100.000.-TL	75.000.-TL	175.000.-TL
2. Dağıtım sonrası Genel Üretim Gideri	250.000.-TL	200.000.-TL	450.000.-TL
Genel Toplam	530.000.-TL	470.000.-TL	1.000.000.-TL

BA işletmesinde Mart ayında üretimine başlanan; 10 nolu Esas Üretim Gider Yerinde A,B,C ve 11 nolu Esas Üretim Gider Yerinde de X, Y olmak üzere toplam 5 çeşit mamul üretilmektedir. Ay sonu tüm mamullerin üretimi tamamlanmıştır (Yarı mamul stoku yoktur). Gider yerlerinde Mart ayında mamuller itibarıyla harcanan; Direkt İşçilik Saati, Makine Saati, tüketilen hammadde tutarı, direkt işçilik giderleri ve üretim miktarları aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

	10 nolu Esas Üretim Gider Yeri			
	A Mamulü	B Mamulü	C Mamulü	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	55.000.-TL	60.000.-TL	40.000.-TL	155.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	45.000.-TL	50.000.-TL	30.000.-TL	125.000.-TL
Direkt İşçilik Saati (DİS)	700 s.	1.000 s.	800 s.	2.500 (DİS)
Makina Çalışma Saati (Mk. Saati)	500 s.	600 s.	700 s.	1.800 (Mk. Saati)
Üretim Miktarı	50 adet	60 adet	40 adet	150 adet

	11 nolu Esas Üretim Gider Yeri		
	X Mamulü	Y Mamulü	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	50.000.-TL	80.000.-TL	130.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	65.000.-TL	75.000.-TL	140.000.-TL
Direkt İşçilik Saati (DİS)	250 s.	750 s.	1.000 (DİS)
Makina Çalışma Saati (Mk. Saati)	1.600 s.	2.400 s.	4.000 (Mk. Saati)
Üretim Miktarı	65 adet	100 adet	165 adet

Ek Bilgi: Genel Üretim Giderlerinin mamullere yüklenmesinde;

- ✓ 10 nolu Esas Üretim Gider Yeri için Direkt İşçilik Saati (DİS) ve
- ✓ 11 nolu Esas Üretim Gider Yeri için Makine Saati (Mk. S.) kullanılacaktır.

İstenen: BA mobilya üretim işletmesinin, Mart ayı giderlerinin 3. Dağıtımını yaparak her bir mamulün birim üretim maliyetini hesaplayınız.

CEVAP (1)

Dağıtım sorularında öncelikle gideri dağıtılacak alanlar tespit edilir. Sonrasında bu işi sanki bir pastayı dilimlere ayırmak gibi düşünebilirsiniz. Ortada kaç parça var ise o kadar dilime ayrılır. Sonrasında ise temel mantığı çok basittir. **NE KADAR EKMEK O KADAR KÖFTE...** Yani kim ne kadar istifade etmişse o kadar pay alır. Yalnız Basit dağıtım yönteminde pastayı dağıtırken Yardımcı gider yerlerinin parçaları dikkate alınmaz. Sadece Esas Üretim yerlerindeki parçalar dikkate alınır.

Yemekhane Yardımcı Gider Yeri Giderinin Dağıtımı

Burada dağıtılacak pastamız ne kadar: 140 000 TL. Peki, kaç parçaya ayırmamız gerekiyor: 140 parça.
O halde dilim başına 1000 TL düşer.

Isıtma Yardımcı Gider Yeri Giderinin Dağıtımı

Burada dağıtılacak pastamız ne kadar: 60 000 TL. Peki, kaç parçaya ayırmamız gerekiyor: 180 parça.
O halde dilim başına 333,33 TL düşer.

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{140.000 \text{ TL}}{140 \text{ kişi}} = 1000 \text{ TL/işçi}$
------------------	--

Örgü	1000x10	10 000 TL
Boya-Apre	1000x8	8 000 TL
Biçki-Dikiş	1000x122	122 000 TL

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{60.000 \text{ TL}}{180 \text{ kwh}} = 333,33 \text{ TL/kwh}$
------------------	---

Örgü	333,33x90	30 000 TL
Boya-Apre	333,33x46	15 333 TL
Biçki-Dikiş	333,33x44	14 667 TL

Gider Türleri	E.Ü.G.Y			Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10	11	12	35	38	
Gider Yeri	Örgü	Boya-Apre	Biçki-Dikiş	Yemekhane	Isıtma	
Birinci Dağıtım Toplamı	450.000	304.000	643.000	140.000	60.000	1.597.000
Yemekhane G.Y. Giderinin Dağıtımı	10 000	8 000	122 000	(140 000)	-	0
Isıtma G.Y. Giderinin Dağıtımı	30 000	15 333	14 667	-	(60 000)	0
İkinci Dağıtım Toplamı	490 000	327 333	779 667	0	0	1.597.000

CEVAP(2)

Daha önce de belirttiğimiz gibi dağıtım sorularında öncelikle gideri dağıtılacak alanlar tespit edilir. Sonrasında bu işi sanki bir pastayı dilimlere ayırmak gibi düşünülmelidir. Ortada kaç parça var ise o kadar dilime ayrılır. Sonrasında ise temel mantığı çok basittir. **NE KADAR EKMEK O KADAR KÖFTE...**

Bu soruda henüz I. Gider Dağıtımı tam olarak gerçekleştirilmemiş. Dolayısıyla öncelikle birinci dağıtımı tamamlamamız ve sonrasında ise uygun dağıtım anahtarlarına göre II. Gider Dağıtımını yapmamız beklenmektedir. Birinci dağıtımı yaparken ayırım gözetmeksizin her birime hak ettiği pay nispetinde gider dağıtımı yapılır. İkinci dağıtıma başlamadan, önce hangi gider yerinden dağıtıma başlanacağı tespit edilir. Kural olarak en fazla gider yerine hizmet sunan birimden başlanır. Ancak burada eşitlik söz konusu ise tutarı en yüksek olandan dağıtıma başlarız.

BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI**Amortisman Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız: 40 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 5.000 m²
O halde parça başına: 40 000 / 5000: 8TL/ m²

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	40.000 TL	
	5.000 m ²	= 8 TL/m ²

Kesim	8 x 1.500	12 000 TL
Montaj	8 x 2.000	16 000 TL
Yemekhane	8 x 800	6 400 TL
Isıtma	8 x 700	5 600 TL

Elektrik Giderinin Dağıtımı

Dağıtılacak Pastamız: 15 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 3.000 kwh
O halde parça başına: 15 000 / 3000: 5 TL/kwh

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	15.000 TL	
	3.000 kwh	= 5 TL/kwh

Kesim	5 x 1.000	5 000 TL
Montaj	5 x 1.300	6 500 TL
Yemekhane	5 x 400	2 000 TL
Isıtma	5 x 300	1 500 TL

Gider Türü \ Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Kesim	Montaj	Yemekhane	Isıtma	
Direkt İlk Md. Mlz.	80.000	100.000	-	-	180.000
D. İşçilik	50.000	70.000	-	-	120.000
Endirekt işçilik	5.000	7.000	10.000	8.400	30.400
Endirekt Mlzm.	1.000	2.000	15.000	9.000	27.000
Amortismanlar	12.000	16.000	6.400	5.600	40.000
Dış. Sağlanan Fayda ve Hizmetler (Elektrik)	5.000	6.500	2.000	1.500	15.000
I. GİDER DAĞITIM TOPLAMI	153.000	201.500	33.400	24.500	412.400
Dağıtım Anahtarları					
m ²	1500	2000	800	700	5000
Kwh	1000	1300	400	300	3000
Personel Sayısı	60	30	15	10	115

İKİNCİ GİDER DAĞITIMI

Yemekhane Giderinin Dağıtımı

Dağıtılacak Pastamız: 33 400 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 100 işçi
O halde parça başına: 33 400/100: 334.TL/ işçi

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{33.400 \text{ TL}}{100 \text{ işçi}} = 334.TL/işçi$
------------------	--

Kesim	334 x 60	20 040 TL
Montaj	334 x 30	10 020 TL
Isıtma	334 x 10	3 340 TL

Isıtma Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
24 500

Y.Haneden
Gelen
3 340

Dağıtılacak Pastamız: 24 500 TL'di.
Ancak biraz önce abisinden bir pasta dilimi daha aldı ☺
Abiden gelen pay: 3 340 TL
Toplamda: 27 840 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 2 300 Kwh
O halde parça başına: 27 840/2300: 12,10TL

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{27.840 \text{ TL}}{2300 \text{ kwh}} = 12,10 \text{ TL/kwh}$
------------------	---

Kesim	12,10x1000 :	12.100 TL
Montaj	12,10x1300 :	15 740 TL

Not: Pastayı dağıtırken kendisi hariç tüm gider yerlerine pay çıkartır.

Not: Pastayı dağıtırken hem kendisine hem de daha önce dağıtılan yemekhaneye pay çıkarmaz. Sadece esas üretim gider yerlerine dağıtım yapılır.

Gider Türü	Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
		Kesim	Montaj	Yemekhane	Isıtma	
Direkt İlk Md. Mlz.		80.000	100.000	-	-	180.000
D. İşçilik		50.000	70.000	-	-	120.000
Endirekt işçilik		5.000	7.000	10.000	8.400	30.400
Endirekt Mlzm.		1.000	2.000	15.000	9.000	27.000
Amortismanlar		12.000	16.000	6.400	5.600	40.000
Dış. Sağlanan Fayda ve Hizmetler (Elektrik)		5.000	6.500	2.000	1.500	15.000
I. GİDER DAĞITIM TOPLAMI		153.000	201.500	33.400	24.500	412.400
Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtımı		20 040	10 020	(33 400)	3 340	0
Isıtma Gider Yeri Giderinin Dağıtımı		12 100	15 740	-	(27 840)	0
II. GİDER DAĞITIM TOPLAMI		185 140	227 260	0	0	412 400

CEVAP(3)**Yardımcı I.****Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız
160 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak
40.000 M³
O halde parça başına:
160 000 / 40 000: 4TL

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{160.000 \text{ TL}}{40.000 \text{ m}^3} = 40 \text{ TL/m}^3$$

EÜGY A	40x25.000	100 000 TL
YHGY 2	40x10.000	40 000 TL
YHGY 3	40x 5.000	20 000 TL

Yardımcı II.**Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**

Kendi payı
100 000 TL

Yrd. 1'den
Gelen
40 000 TL

Burada parçaları dikkate alırken kendisini ve yardımcı gider yeri 1'i göz ardı eder.

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{140.000 \text{ TL}}{70.000 \text{ kwh}} = 2 \text{ TL/kwh}$$

EÜGY A	2x50.000	100 000 TL
YHGY 3	2x20.000	40 000 TL

Yardımcı III.**Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**

Kendi payı
100 000

Yrd. 1'den
Gelen
40 000 TL

Yrd. 2'den
Gelen
110 000 TL

Dağıtılacak Pastamız
50 000 TL'di. Ancak biraz önce abileri tarafından birer dilim pasta daha verildi. ☺
Büyük abiden gelen pay:
20 000 TL
Ortancadan gelen pay:
40 000 TL
Toplamda 110 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak
550 personel
O halde parça başına:
110 000 / 550: 200.TL

Burada parçaları dikkate alırken kendisini ve yardımcı gider yeri 1 ve 2'yi göz ardı eder.

Sadece Esas üretim gider yerine dağıtım yapılır. Örneğimizde tek bir esas üretim gider yeri olduğundan hepsinin doğrudan A gider yerine dağıtımı yapılabilir.

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{110.000 \text{ TL}}{550 \text{ kişi}} = 200 \text{ TL/kişi}$$

EÜGY A	200x550	110 000 TL
--------	---------	------------

	E.Ü.G.Y.	Y.H.G.Y.			TOPLAM
	A	1	2	3	
Direkt İlk Md. Mlz.	1000.000	-	-	-	
D. İşçilik	800.000	-	-	-	
Genel Üretim Gideri	200.000	160.000	100.000	50.000	510.000
I. Gider Dağıtım Toplamı	2.000.000	160.000	100.000	50.000	2.310.000
1. Nolu gider yeri giderinin dağıtımı	100 000	(160 000)	40 000	20 000	0
2. Nolu gider yeri giderinin dağıtımı	100 000	-	(140 000)	40 000	0
3. Nolu gider yeri giderinin dağıtımı	110 000	-	-	(110 000)	0
II. Gider Dağıtım Toplamı	2.310.000	0	0	0	2.310.000

MİKTAR HAREKETLERİ		
Üretime Giren	=	Üretimden Çıkan
DBYM +Ü. Başlanan	=	DSYM + Ü. Tamamlanan
0 + 12.400	=	4.000 + 8.400

EŞDEĞER BİRİM SAYISI	DİMM+DİG+GÜG
Tamamlanan Mamul (8400)	8400
DS Yarı Mamul (4000X%40)	1600
Toplam Eşdeğer Birim Sayısı	10 000 EBS
Birim Üretim Maliyeti	2.310.000/10.000= 231 TL

Tamamlanan Mamul Maliyeti	231 x 8400=1.940.400 TL
DS Yarı Mamul Maliyeti	231 x 1600= 369 600 TL

CEVAP(4)**Isıtma Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız
15 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak
500 M³
O halde parça başına:
15 000 / 500: 30TL

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{15.000 \text{ TL}}{500 \text{ m}^3} = 30 \text{ TL/m}^3$$

EÜGY A	30 x 160	4 800 TL
EÜGY B	30 x 250	7 500 TL
Y. Hane	30 x 40	1 200 TL
B. Onarım	30 x 50	1 500 TL

Bakım Onarım Gider Yeri Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
10 000 TL

Isıtmadan
Gelen
1 500 TL

Burada parçaları dikkate alırken kendisini ve Isıtma gider yerini göz ardı eder.

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{11.500 \text{ TL}}{460 \text{ B. Saati}} = 25 \text{ TL}$$

EÜGY A	25 x 150	3 750 TL
EÜGY B	25 x 278	6 950 TL
Y. Hane	25 x 32	800 TL

Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
5 000

Isıtmadan
Gelen
+

B. Onarımdan
Gelen

Dağıtılacak Pastamız
5 000TL'di. Ancak biraz önce abileri tarafından birer dilim pasta daha verildi. ☺
Büyük abiden gelen pay:
1 200 TL
Ortancadan gelen pay:
800 TL
Toplamda 7 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak
140 personel
O halde parça başına:
7 000 / 140 = 50.TL

Burada parçaları dikkate alırken kendisini, Isıtmayı ve B. Onarımı göz ardı eder.

Sadece Esas üretim gider yerine dağıtım yapılır.

Dağıtım Anahtarı

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{7.000 \text{ TL}}{140 \text{ kişi}} = 50 \text{ TL/kişi}$$

EÜGY A	50 x 29	1 450 TL
EÜGY B	50 x 111	5 550 TL

	Esas Üretim Gid. Yeri		Yardımcı Üretim Gider Yerleri			TOPLAM
	A	B	Yemekhane	Bak. - Onarım	Isıtma	
I. Dağıtım Toplamı	40.000	30.000	5.000	10.000	15.000	100.000
Isıtma Giderinin Dağıtımı	4 800	7 500	1 200	1 500	(15 000)	0
Bak-Onr. Giderinin Dağıtımı	3 750	6 950	800	(11 500)	---	0
Y. Hane Giderinin Dağıtımı	1 450	5 550	(7 000)	---	---	0
II. Dağıtım Toplamı	50 000	50 000	0	0	0	100 000

CEVAP(5)**Yemekhane Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız: 8 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 40 işçi
O halde parça başına: 8 000 / 40: 200TL/ işçi

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım	8 000 TL	
Anahtarı	40 işçi	= 200TL/işçi

Kesim	200 x 18	3 600 TL
Dikim	200 x 17	3 400 TL
B. Onarım	200 x 5	1 000 TL

Not: Pastayı dağıtırken kendisi hariç tüm gider yerlerine pay çıkartır.

Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
7 000

+

Y. Haneden
Gelen
1 000

Dağıtılacak Pastamız: 7 000 TL'di.
Ancak biraz önce abisinden bir pasta dilimi daha aldı ☺
Abiden gelen pay: 1 000 TL
Toplamda: 8 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 100 B. Saati
O halde parça başına:

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım	8 000 TL	
Anahtarı	100 B. Saati	= 80TL/B. Saati

Kesim	80 x 45	3 600 TL
Dikim	80 x 55	4 400 TL

Not: Pastayı dağıtırken hem kendisine hem de daha önce dağıtılan yemekhaneye pay çıkarmaz. Sadece esas üretim gider yerlerine dağıtım yapılır.

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Esas Üretim Gider Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yerleri		(TL)
	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bak. Onarım	TOPLAM
BİRİNCİ DAĞITIM TOPLAMI	44.800	55.200	8.000	7.000	115.000
Yemekhane Giderinin Dağıtımı	3 600	3 400	(8 000)	1 000	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı	3 600	4 400	---	(8 000)	0
İKİNCİ DAĞITIM TOPLAMI	52 000	63 000	0	0	115 000

	Kesim	Dikim		
Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	18 000	20 000		
Direkt İşçilik Giderleri	12 000	16 000		
Genel Üretim Giderleri	22 000	27 000		
- Birinci Dağıtımdan Gelen GÜG	14.800	19.200		
- Y. Haneden Gelen GÜG	3 600	3 400		
- Bakım Onarımdan Gelen GÜG	3 600	4 400		
	Kesim	Dikim		
Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	18.000	20.000		
	Gömlek %40	Pantolon %60	Gömlek %40	Pantolon %60
	7 200 TL	10 800 TL	8 000 TL	12 000 TL
Direkt İşçilik Gideri	12.000	16 000		
	Gömlek %60	Pantolon %40	Gömlek %60	Pantolon %40
	7 200 TL	4 800 TL	9 600 TL	6 400 TL
Genel Üretim Giderleri	22 000	27 000		
	Gömlek %60	Pantolon %40	Gömlek %60	Pantolon %40
	13 200 TL	8 800 TL	16 200 TL	10 800 TL

Toplam Pantolon Maliyeti = 53 600 TL
Üretim Miktarı = 2 000 adet
Birim Maliyet = 26,80 TL

CEVAP(6)**Endirekt İşçilik Giderinin Dağıtımı****Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{15\ 000\ \text{TL}}{15\ \text{Kişi}} = 1000\ \text{TL}$
------------------	--

Kesim-Kalıp	1000x4	4 000 TL
Dikiş-Ütü	1000x8	8 000 TL
Y. Hane	1000x2	2 000 TL
Tamir-Bakım	1000x1	1 000 TL

Amortisman Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{17\ 500\ \text{TL}}{70\ 000} = 0,25\ \text{TL}$
------------------	--

Kesim-Kalıp	0,25x20 000	5 000 TL
Dikiş-Ütü	0,25x32 000	8 000 TL
Y. Hane	0,25x16 000	4 000 TL
Tamir-Bakım	0,25x 2 000	500 TL

Dış. Sağ. Fayda ve Hizmet Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{7\ 500\ \text{TL}}{15\ \text{Kişi}} = 500\ \text{TL}$
------------------	--

Kesim-Kalıp	500x4	2 000 TL
Dikiş-Ütü	500x8	4 000 TL
Y. Hane	500x2	1 000 TL
Tamir-Bakım	500x1	500 TL

	Esas Üretim Gider Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri		TOPLAM (TL)
	Kalıp ve Kesim	Dikiş ve ütü	YEMEKHANE	TAMİR-BAKIM	
Direkt ilk mad. Ve malz. Gid	35.000	5.000	--	--	40.000
Direkt işçilik giderleri	10.000	20.000	---	---	30.000
Endirekt Malzeme Giderleri	4.000	7.400	8.600	2.000	22.000
Endirekt işçilik Giderleri	4 000	8 000	2 000	1 000	15.000
Amortisman Giderleri	5 000	8 000	4 000	500	17.500
Dışarıdan Sağl. Fayda ve Hizmet	2 000	4 000	1 000	500	7.500
BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI	60 000	52 400	15 600	4 000	132.000
Dağıtım Anahtarları					
Çalışan sayısı	4	8	2	1	15 kişi
Makinelerin Değeri	20.000	32.000	16.000	2.000	70.000 TL

Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**Kendi payı****15 600 TL**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{15\ 600\ \text{TL}}{13\ \text{Kişi}} = 1\ 200\ \text{TL}$
------------------	--

Kalıp ve Kesim	1200x4	4 800 TL
Dikiş ve Ütü	1200x8	9 600 TL
Tamir Bakım	1200x1	1 200 TL

Tamir Bakım Gider Yeri Giderinin Dağıtımı**Kendi payı**

4 000 TL

+

Y.haneden

Aldığı

1 200 TL

Dağıtım Anahtarı	$\frac{5\ 200\ \text{TL}}{52\ 000\ \text{M. Değ.}} = 0,10\ \text{TL}$
------------------	---

Kalıp ve Kesim	0,10x20 000	2 000 TL
Dikiş ve Ütü	0,10x32 000	3 200 TL

	Esas Üretim Gider Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri		TOPLAM (TL)
	Kalıp ve Kesim	Dikiş ve ütü	YEMEKHANE	TAMİR-BAKIM	
Birinci Gider Dağıtımı	60 000	52 400	15 600	4 000	132.000
Y. Hane Giderinin Dağıtım	4 800	9 600	(15 600)	1 200	0
Tamir Bakım Giderinin Dağıtımı	2 000	3 200	----	(5 200)	0
İkinci Gider Dağıtımı Toplamı	66 800	65 200	0	0	132 000

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 132 000
- ✓ Üretim Miktarı 2000 adet Takım Elbise (1200 Erkek, 800 Bayan)
- ✓ Birim Üretim Maliyeti 132 000 / 2000 = 66 TL

	Erkek Takım Elbise	Bayan Takım Elbise
▪ Brüt Satışlar	1200 x 120 TL = 144 000 TL	800 x 100 TL = 80 000 TL
▪ Satışın Maliyeti	1200 x 66 TL = 79 200 TL	800 x 66 TL = 52 800 TL
▪ Brüt Satış Karı	----- = 64 800 TL	----- = 27 200 TL
▪ Brüt Satış Karı Oranı	64800/144000= %45	27200/80000= %34

CEVAP(7)

(a)

	Yemekhane	Isıtma	Bak-Onar
GÜG 1. Dağ. Toplamı	4.750	3.000	5.000
Yemekhane Böl. den yararlanma		%10 475 TL (4750x0,10)	%15 712,50 TL (4750x0,15)
Isıtma Bölümünden yararlanma	%20 600 TL (3000x0,20)		%10 300 TL (3000x0,10)
Bakım-Onarım Böl. den yararlanma		%10 500 TL (5000x0,10)	

Kademeli Dağıtım Yöntemine göre yardımcı gider yerlerinin birbirlerine sundukları hizmetlere göre alacakları paylar yukarıdaki şekilde hesaplanmıştır. Tablodan da görüleceği gibi en fazla hizmetin,

- Yemekhane
- Isıtma ve
- Bakım Onarım olarak sıralandığı görülmektedir. Bu durumda ikinci dağıtımın yapılmasında bu sıralama izlenecektir.

Yemekhane Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
4 750 TL

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım	4 750 TL	
Anahtarı	95 Parça	= 50 TL

Döküm	50 x 40	2 000 TL
Montaj	50 x 30	1 500 TL
Isıtma	50 x 10	500 TL
B. Onarım	50 x 15	750 TL

Isıtma Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
3 000 TL
+
Y. Haneden
Gelen
500 TL

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım	3 500 TL	
Anahtarı	80 Parça	= 43,75 TL

Döküm	43,75x35	1531,25 TL
Montaj	43,75x35	1531,25 TL
B. Onarım	43,75x10	437,50 TL

Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı

Kendi payı
5 000 TL
+
Y. Haneden Gelen
750 TL
+
Isıtmadan Gelen
437,50 TL

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım	6187,50 TL	
Anahtarı	90 Parça	= 68,75 TL

Döküm	68,75x40	2 750 TL
Montaj	68,75x50	3 437,50 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Döküm	Montaj	Yemekhane	Isıtma	Bak-Onar	Toplam
DİMM ve DİG Toplamı	13.000	10.000	---	---	----	23.000
GÜG 1. Dağ. Toplamı	5.718,75	8.531,25	4.750	3.000	5.000	27.000
Y. Hane Giderinin Dağıtımı	2 000	1 500	(4 750)	500	750	0
Isıtma Giderinin Dağıtımı	1531,25	1531,25	---	(3 500)	437,50	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı	2 750	3437,50	----	----	(6187,50)	0
İkinci Dağıtım Toplamı	25 000	25 000	0	0	0	50 000

(b)

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Toplam Maliyet	A ÜRÜNÜ 100 adet	B ÜRÜNÜ 80 adet	Toplam Üretim	Birim Maliyet
DİMM ve DİG Açısından Birim Üretim Maliyeti	23 000 TL	1,2 X 100 adet	80 adet	200 adet	115 TL (23000/200)
GÜG Açısından Birim Üretim Maliyeti	27 000 TL	100 adet	80 adet	180 adet	150 TL (27000/180)

GİDER DAĞITIM TABLOSU	A ÜRÜNÜ 100 adet	Maliyet	Toplam Üretim
DİMM ve DİG Açısından Birim Üretim Maliyeti	120 adet	115 TL	13 800 TL
GÜG Açısından Birim Üretim Maliyeti	100 adet	150 TL	15 000 TL
TOPLAM MALİYET			28 800 TL
ÜRETİM MİKTARI			100 adet
BİRİM MALİYET			288 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	B ÜRÜNÜ 80 adet	Maliyet	Toplam Üretim
DİMM ve DİG Açısından Birim Üretim Maliyeti	80 adet	115 TL	9 200 TL
GÜG Açısından Birim Üretim Maliyeti	80 adet	150 TL	12 000 TL
TOPLAM MALİYET			21 200 TL
ÜRETİM MİKTARI			80 adet
BİRİM MALİYET			265 TL

50 adet A Ürünün Satışı

Maliyet (288 TL x 50 Adet) = 14 400 TL
 Satış Fiyatı (%20 Karlı) = 17 280 TL

Satış Kaydı

100 Kasa	2 300,00	
121 Alacak Senetleri	18 090,40	
600 Yurt İçi Satışlar		17 280,00
391 Hesaplanan KDV		3 110,40

CEVAP(8)**Hammadde Hareketleri**

KESİM	DİKİM	YEMEKHANE	BAKIM ONARIM
Kasım Ayındaki Alınan Malzeme Top. Mlz. 11 500 TL Top. Alınan 200 metre 11 500 Brm Maliyet-----:57,50 200 Mt Kullanılan 160 mt Birim Mal. 57,50 TL	Kullanılan Malzeme Vatka, İplik ve Düğme endirekt malzeme kapsamındadır. 730 GÜG 1 000 TL	Kullanılan gıda malzemesi endirekt malzeme kapsamındadır. 730 GÜG 1 646 TL	Kullanılan tamir malzemesi indirekt malzeme kapsamındadır. 730 GÜG 571 TL
710 DİMM 9 200 TL			

İşçilik Hareketleri**İşçi Payı Kesintileri**

SGK işçi	= 700 x 0,14	= 98 TL
İşsizlik Sig.	= 700 x 0,01	= 7 TL
Gelir Vergisi Matrahı	= 700 TL – (98 TL + 7 TL)	
Gelir Vergisi Matrahı	= 595 TL	
Gelir Vergisi	= 595 x 0,15	= 89,25 TL
Damga Ver.	= 700 x 0,006	= 4,20 TL
Kesintiler Toplamı	= 98 + 7 + 89,25 + 4,20	
Kesintiler Toplamı	= 198,45 TL	
NET ÜCRET	= 501,55 TL	

İşveren Payı Kesintileri

SGK İşveren Payı	= 700 x 0,20 = 140 TL
İşsizlik Sig. İşveren	= 700 x 0,02 = 14 TL
İşveren Kesintileri	= 154 TL

KESİM	DİKİM	YEMEKHANE	BAKIM ONARIM
4 İşçi 700 TL	4 İşçi 700 TL	1 İşçi 700 TL	1 İşçi 700 TL
720 DİG (4x700) 2 800 TL 730 GÜG (4x154) 616 TL	720 DİG (4x700) 2 800 TL 730 GÜG (4x154) 616 TL	730 GÜG (1x700) 700 TL 730 GÜG (1x154) 154 TL	730 GÜG (1x700) 700 TL 730 GÜG (1x154) 154 TL

İşçi Ücret Tahakkuk Kaydı (10 işçi için)

720 Direkt İşçilik Gideri	5 600,00 TL
730 Genel Üretim Gideri	2 940,00 TL
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	934,50 TL
361 Ödenecek Sos. Gv. Kes.	2 590,00 TL
335 Personale Borçlar	5 015,50 TL

Genel Üretim Giderleri**Amortisman Gideri 4 000 TL**

4 000 TL

Gider Dağıtım Anahtarı----- = 0,40 TL

10 000 Parça

KESİM	DİKİM	YEMEKHANE	BAKIM ONARIM
Makine Değeri 2 500 TL	Makine Değeri 6 000 TL	Makine Değeri 500 TL	Makine Değeri 1 000 TL
Amortisman Giderinden Düşen Pay 0,40 x 2 500 = 1000 TL	Amortisman Giderinden Düşen Pay 0,40 x 6000 = 2 400 TL	Amortisman Giderinden Düşen Pay 0,40 x 500 = 200 TL	Amortisman Giderinden Düşen Pay 0,40 x 1 000 = 400 TL
730 GÜĞ	730 GÜĞ	730 GÜĞ	730 GÜĞ

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bakım Onarım	Toplam
Direkt İlk Madde Malzeme	9 200	---	---	---	9 200
Direkt İşçilik	2 800	2 800	---	---	5 600
Endirekt Malzeme	---	1 000	1 646	571	3 217
Endirekt İşçilik	616	616	854	854	2 940
Amortisman Gideri	1 000	2 400	200	400	4 000
Birinci Dağıtım Toplamı	13 616	6 816	2 700	1 825	24 957

İKİNCİ DAĞITIM (Kademeli Dağıtım)

Dağıtım Anahtarı	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bakım Onarım	Toplam
İşçi Sayısı	4	4	1	1	10
Makine Yatırım Tutarı	2 500	6 000	500	1 000	10 000

Yemekhane Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	2 700 TL	
	9 işçi	= 300 TL

Kesim	300x4	1 200 TL
Dikim	300x4	1 200 TL
Bakım Onarım	300x1	300 TL

Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	1825 TL + 300 TL	
	8500	= 0,25 TL

Kesim	0,25x2500	625 TL
Dikim	0,25x6000	1 500 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	Kesim	Dikim	Yemekhane	Bakım Onarım	Toplam
Birinci Dağıtım Toplamı	13 616	6 816	2 700	1 825	24 957
Yemekhane Giderinin Dağıtımı	1 200	1 200	(2 700)	300	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtım	625	1 500	----	(2 125)	0
İkinci Dağıtım Toplamı	15 441	9 516	0	0	24 957

CEVAP(9)**Hammadde Hareketleri**

A EÜGY	B EÜGY	Fab. İdare Amirliği	Bakım Onarım	Yemekhane
İlk giren ilk çıkar yöntemine göre 8 Aralık tarihinde kullanılan 700 kg malzeme işletmenin DB malzeme miktarı olan 1000 kg içinden kullanılmıştır. Bu durumda ortaya çıkan maliyet : 700 x 1,60 = 1 120 TL	İşletme ilk giren ilk çıkar yöntemine göre 8 Aralıkta dönem başı malzemelerinden 700 birimini A EÜGY kullanmış olup, dönem başı unsurlardan 300 birimi hali hazırda kullanılmayı beklemektedir. Bu bilgiler ışığında işletme 10 Aralık tarihinde B EÜGY için 500 birimlik kullanım gerçekleştirecektir. İşte bu kullanımın 300 birimi dönem başı malzeme unsurlarından kalanı ise dönem içinde satın alınan diğer unsurlardan gerçekleştirilecektir. 300x1,60= 480 TL 200x1,80= 360 TL	İşletmede kullanılan yardımcı malzemeler endirekt malzeme olarak raporlanır.	İşletmede kullanılan yardımcı malzemeler endirekt malzeme olarak raporlanır.	İşletmede kullanılan yardımcı malzemeler endirekt malzeme olarak raporlanır.
710 DİMM 1 120 TL	710 DİMM 840 TL	730 GÜG 83 TL	730 GÜG 34 TL	730 GÜG 128 TL

İşçilik Hareketleri (Esas Üretim Gider Yerinde)**İşçi Payı Kesintileri**

SGK işçi	= 1800 x 0,14	= 252 TL
İşsizlik Sig.	= 1800 x 0,01	= 18 TL
Gelir Vergisi Matrahı	= 1800 TL – (252TL+18TL)	
Gelir Vergisi Matrahı	= 1530 TL	
Gelir Vergisi	= 1530 x 0,15	= 229,50 TL
Damga Ver.	= 1530 x 0,006	= 9,18 TL
Kesintiler Toplamı	= 252 +18+229,50+9,18	
Kesintiler Toplamı		= 508,68 TL

NET ÜCRET = 1291,32 TL

İşveren Payı Kesintileri

SGK İşveren Payı	= 1800 x 0,20 = 360 TL
İşsizlik Sig. İşveren	= 1800 x 0,02 = 36 TL

İşveren Kesintileri = 396 TL

Toplam İşçilik Maliyeti = Brüt Ücret + İşveren Primleri
 = 1800 TL + 396 TL
 = 2196 TL

Çalışılan Top. İşçilik Süresi = 1200 DİS
Saat Başına İşçilik Gideri = 2196 TL / 1200 DİS = 1,83 TL/ DİS

İşçilik Hareketleri (Yardımcı Gider Yerinde)**İşçi Payı Kesintileri**

SGK işçi	= 1000 x 0,14	= 140 TL
İşsizlik Sig.	= 1000 x 0,01	= 10 TL
Gelir Vergisi Matrahı	= 1000 TL – (140TL+10TL)	
Gelir Vergisi Matrahı	= 850 TL	
Gelir Vergisi	= 850 x 0,15	= 127,50 TL
Damga Ver.	= 1000 x 0,006	= 6,00 TL
Kesintiler Toplamı	= 140+10+127,50+6	
Kesintiler Toplamı		= 283,50 TL

NET ÜCRET = 716,50 TL

İşveren Payı Kesintileri

SGK İşveren Payı	= 1000 x 0,20 = 200 TL
İşsizlik Sig. İşveren	= 1000 x 0,02 = 20 TL

İşveren Kesintileri = 220 TL

Toplam İşçilik Maliyeti = Brüt Ücret + İşveren Primleri
 = 1000 TL + 220 TL
 = 1220 TL

Çalışılan Top. İşçilik Süresi = 800 DİS
Saat Başına İşçilik Gideri = 1220 TL / 800 DİS = 1,5250TL/ DİS

A EÜGY	B EÜGY	Fab. İdare Amirliği	Bakım Onarım	Yemekhane
700 DİS Saat Başı İşçilik 1,83 TL	500 DİS Saat Başı İşçilik 1,83 TL	200 DİS Saat Başı İşçilik 1,5250 TL	200 DİS Saat Başı İşçilik 1,5250 TL	400 DİS Saat Başı İşçilik 1,5250 TL
720 DİG 1 281 TL	720 DİG 915 TL	730 GÜG 305 TL	730 GÜG 305 TL	730 GÜG 610 TL

Genel Üretim Giderlerinin Dağıtımı (Birinci Dağıtım)**Dağıtım Anahtarları**

	A EÜGY	B EÜGY	FIA	BO	YMH	TOPLAM
DİS	700	500	200	200	400	2000
KWS	130	150	100	70	50	500
M2	240	200	160	80	120	800
Makine Saati	300	267	10	3	20	600
Personel Sayısı	25	20	5	5	5	60

Eğitim Ücretinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{204 \text{ TL}}{60 \text{ Kişi}} = 3,40 \text{ TL}$
------------------	--

A EÜGY	3,40X25	85 TL
B EÜGY	3,40X20	68 TL
FIA	3,40X5	17 TL
BO	3,40X5	17 TL
YMH	3,40X5	17 TL

Elektrik Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{400 \text{ TL}}{500 \text{ Kwh}} = 0,80 \text{ TL}$
------------------	--

A EÜGY	0,80x130	104 TL
B EÜGY	0,80x150	120 TL
FIA	0,80x100	80 TL
BO	0,80x70	56 TL
YMH	0,80x50	40 TL

Fabrika Binası Amortismanı Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{200 \text{ TL}}{800 \text{ m}^2} = 0,25 \text{ TL}$
------------------	--

A EÜGY	0,25X240	60 TL
B EÜGY	0,25X200	50 TL
FIA	0,25X160	40 TL
BO	0,25X80	20 TL
YMH	0,25X120	30 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	A EÜGY	B EÜGY	Fab. İdare Amirliği	Bakım Onarım	Y. Hane	Toplam
Direkt İlk Madde Malzeme	1 120	840	---	---	---	1 960
Direkt İşçilik	1 281	915	---	---	---	2 196
Yardımcı Malzeme	---	---	83	34	128	245
Endirekt İşçilik	---	---	305	305	610	1 220
Eğitim Ücreti Gideri	85	68	17	17	17	204
Elektrik Gideri	104	120	80	56	40	400
Fab. Binası Amortismanı	60	50	40	20	30	200
Birinci Dağıtım Toplamı	2 650	1 993	525	432	825	6 425

İkinci Dağıtım (Kademeli Dağıtım)

Y. Hane Giderinin Dağıtımı		
Dağıtım Anahtarı		
Dağıtım Anahtarı	$\frac{825 \text{ TL}}{55 \text{ işçi}}$	= 15 TL
A EÜGY	15X25	375 TL
B EÜGY	15X20	300 TL
FIA	15X5	75 TL
BO	15X5	75 TL

Fab İdare Amir. Giderinin Dağıtımı		
Dağıtım Anahtarı		
Dağıtım Anahtarı	$\frac{525\text{TL}+75\text{TL}}{50 \text{ işçi}}$	= 12 TL
A EÜGY	12X25	300 TL
B EÜGY	12X20	240 TL
BO	12X5	60 TL

Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı		
Dağıtım Anahtarı		
Dağıtım Anahtarı	$\frac{432+75+60\text{TL}}{567 \text{ saat}}$	= 1 TL
A EÜGY	1x300	300 TL
B EÜGY	1X267	267 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	A EÜGY	B EÜGY	Fab. İdare Amirliği	Bakım Onarım	Y. Hane	Toplam
Birinci Dağıtım Toplamı	2 650	1 993	525	432	825	6 425
Yemekhane Giderinin Dağıtımı	375	300	75	75	(825)	0
Fab. İdare Amirliği Giderinin Dağıtımı	300	240	(600)	60	---	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı	300	267	---	(567)	---	0
İkinci Dağıtım Toplamı	3 625	2 800	0	0	0	6 425

Üçüncü Dağıtım (Kademeli Dağıtım)

A Gider Yeri XX Mamulü İçin Üretim Maliyetleri	710 DİMM	720 DİG	730 GÜG
Tamamlanan Mamul Miktarı	400 adet	400 adet	400 adet
DSYM (400 adet)	400 adet	100 adet	100 adet
Eşdeğer Birim Sayısı	800 adet	500 adet	500 adet

$$\text{DİMM} = \frac{1\,120 \text{ TL}}{800 \text{ adet}} = 1,40 \text{ TL}$$

$$\text{DİG} = \frac{1281 \text{ TL}}{500 \text{ adet}} = 2,56 \text{ TL}$$

$$\text{GÜG} = \frac{1224 \text{ TL}}{500 \text{ adet}} = 2,45 \text{ TL}$$

XX MAMULÜ: 6,41 TL

B Gider Yeri (QQ ve ZZ) Mamulü İçin Üretim Maliyetleri	2800 TL
Tamamlanan Mamul Miktarı	400 adet
Birim Üretim Maliyeti	7,00 TL/adet

CEVAP(10)

Dağıtım Anahtarı	Yatırım Değeri TL	KW/S	İşçi Sayısı
10 EÜGY	60 000	6 000	2 000
11 EÜGY	30 000	2 000	2 800
41 YHGY	25 000	3 000	2 000
42 YHGY	20 000	2 500	2 200
43 YHGY	50 000	4 000	2 500
Toplam	185 000	17 500	11 500

GİDER DAĞITIM TABLOSU	10 EÜGY	11 EÜGY	41 YHGY	42 YHGY	43 YHGY	Toplam
Direk İlk Madde ve Malzeme	40 000	20 000	---	---	---	60 000
Direkt İşçilik Gideri	40 000	40 000	---	---	---	80 000
Genel Üretim Gideri	20 000	40 000	10 600	10 000	15 000	95 600
I. Gider Dağıtımı	100 000	100 000	10 600	10 000	15 000	235 600

İkinci Dağıtım (Kademeli Dağıtım)**41 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı****Dağıtım Anahtarı (Yatırım Değ.)**

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{10\,600 \text{ TL}}{160\,000} = 0,06625$$

10 EÜGY	0,06625x60 000	3 975,00 TL
11 EÜGY	0,06625x30 000	1 987,50 TL
42 YHGY	0,06625x20 000	1 325,00 TL
43 YHGY	0,06625x50 000	3 312,50 TL

42 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı (Kw/S)**

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{10\,000 + 1325 \text{ TL}}{12000} = 0,94375$$

10 EÜGY	0,94375x6000	5 662,50 TL
11 EÜGY	0,94375x2000	1 887,50 TL
43 YHGY	0,94375x4000	3 775,00 TL

43 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı**Dağıtım Anahtarı (İşçi Sayısı)**

$$\text{Dağıtım Anahtarı} = \frac{15000 + 3312,50}{4800} = 4,6016$$

10 EÜGY	4,6x2000	9 200,00 TL
11 EÜGY	4,6x2800	12 887,50 TL

GİDER DAĞITIM TABLOSU	10 EÜGY	11 EÜGY	41 YHGY	42 YHGY	43 YHGY	Toplam
I. Gider Dağıtımı	100 000	100 000	10 600	10 000	15 000	235 600
41 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı	3 975	1 987,50	(10 600)	1 325	3 312,50	0
42 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı	5 662,50	1 887,50	---	(11 325)	3 775	0
43 Nolu YHGY Giderinin Dağıtımı	9 200	12 887,50	---	---	(22 087,50)	0
II. Gider Dağıtımı	118 837,50	116 762,50	0	0	0	235 600

X Mamulünün Toplam Maliyeti	235 600
Üretim Miktarı	10 000 adet
Birim Üretim Maliyeti	23,56 TL

CEVAP(11)**I. Denklem:** $S = 140.000 + 0,05 M$

$$S = 140.000 + 0,05 (40.000 + 0,20 S)$$

$$S = 140.000 + 2000 + 0,01 S$$

$$S - 0,01S = 142000$$

$$\frac{0,99 S}{0,99} = \frac{142.000}{0,99}$$

$$S = 143.434 \text{ TL}$$

II. Denklem: $M = 40.000 + 0,20 S$

S denkleminin çözümünden Sosyal Tesis giderinin 143.434 TL olduğu bulunmuştur. Bu durumda ikinci denklemden Muhasebe idari işlerin giderini bulmamız gerekecektir.

$$M = 40.000 + 0,20 (143.434 \text{ TL})$$

$$M = 40.000 + 28.686,80 \text{ TL}$$

$$M = 68.686,80 \text{ TL}$$

Sosyal Tesis Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

Eleme : 143.434. TL X %35 : 50.201,90 TL

Ambalaj : 143.434. TL X %45 : 64.545,30 TL

Muh. İdari İşl. : 143.434. TL X %20 : 28.686,80 TL

Muh. İdari İşler Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

Eleme : 68.686,80 TL X %45 : 30.909,40 TL

Ambalaj : 68.686,80 TL X %50 : 34.343,40 TL

Sosyal Tesis : 68.686,80 TL X % 5 : 3.434,00 TL

Gider Türleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Eleme	Ambalaj	Sosyal Tesis	Muh. İdari İşl.	
Gider Yeri	500.000	300.000	140.000	40.000	980.000 TL
Sosyal Tesis Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	50.201,90	64.545,30	(143.434,00)	28.686,80	0
Muh. İdari İşler Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	30.909,40	34.343,40	3.434,00	(68.686,80)	0
II. Dağıtım Toplamı	581.111,30	398.888,70	0	0	980.000 TL

CEVAP (12)**I. Denklem:** $P = 200 + 0,20 R$

$$P = 200 + 0,20 (470 + 0,10 P)$$

$$P = 200 + 94 + 0,02P$$

$$P = 294 + 0,02P$$

$$\frac{0,98 P}{0,98} = \frac{294}{0,98}$$

$$P = 300 \text{ TL}$$

II. Denklem: $R = 470 + 0,10 P$

P denkleminin çözümünden P giderinin 300 TL olduğu bulunmuştur. Bu durumda ikinci denklemden R giderini bulmamız gerekecektir.

$$R = 470 + 0,10 P$$

$$R = 470 + 0,10 (300 \text{ TL})$$

$$R = 470 + 30$$

$$R = 500 \text{ TL}$$

P Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

A : 300 TL X %40 : 120 TL

B : 300 TL X %50 : 150 TL

R : 300 TL X %10 : 30 TL

R Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

A : 500 TL X %40 : 200 TL

B : 500 TL X %40 : 200 TL

R : 500 TL X %20 : 100 TL

Gider Türleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	P	R	
	1.800	1.530	200	470	4.000
P Yardımcı Hizmet Gider Yeri Giderinin Dağıtım	120	150	(300)	30	0
R Yardımcı Hizmet Gider Yeri Giderinin Dağıtım	200	200	100	(500)	0
II. Dağıtım Toplamı	2.120	1.880	0	0	4.000

CEVAP(13)**I. Denklem:** $C = 32000 + 0,10 D$ $C = 32000 + 0,10 (23000 + 0,20 C)$ $C = 32000 + 2300 + 0,02 C$ $C - 0,02C = 34.300$

$$\frac{0,98 C}{0,98} = \frac{34.300}{0,98}$$

C = 35.000 TL**II. Denklem:** $D = 23000 + 0,20 C$

Birinci denklemden elde edilen sonuç doğrudan ikinci denklemde ilgili yere yazılır.

 $D = 23000 + 0,20 C (35000)$ $D = 23000 + 7000$ **D = 30.000 TL****C Gider Yeri Giderinin Dağıtılması**A ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $35000 \times \%45 : 15.750 \text{ TL}$ B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $35000 \times \%35 : 12.250 \text{ TL}$ D YARD. HİZ. GİD. YERİ: $35000 \times \%20 : 7.000 \text{ TL}$ **D Gider Yeri Giderinin Dağıtılması**A ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $30.000 \times \%50 : 15.000 \text{ TL}$ B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $30.000 \times \%40 : 12.000 \text{ TL}$ C YARD. HİZ. GİD. YERİ: $30.000 \times \%10 : 3.000 \text{ TL}$

Gider Türleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	C	D	
Gider Yeri	400.000	300.000	32.000	23.000	755.000 TL
(C) Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	15.750	12.250	(35000)	7.000	0
(D) Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	15.000	12.000	3.000	(30.000)	0
II. Dağıtım Toplamı	430.750	324.250	0	0	755.000 TL

CEVAP(14)**BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI****Elektrik Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız: 190 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 3 800 Kwh
O halde parça başına: 190 000 / 3800: 50TL/Kwh

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{190\ 000\ \text{TL}}{3\ 800\ \text{Kwh}} = 50\ \text{TL/Kwh}$
------------------	--

A EÜGY	50 x 1 750	87 500 TL
B EÜGY	50 x 1 900	95 000 TL
Isıtma	50 x 150	7 500 TL
P.Taşıma	---	----

Yemek Giderinin Dağıtımı

Dağıtılacak Pastamız: 60 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 120 Kişi
O halde parça başına: 60 000 / 120: 500 TL/kişi

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{60.000\ \text{TL}}{120\ \text{kişi}} = 500\ \text{TL/kişi}$
------------------	--

A EÜGY	500 x 45	22 500 TL
B EÜGY	500 x 50	25 000 TL
Isıtma	500 x 5	2 500 TL
P.Taşıma	500 x 20	10 000 TL

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	Isıtma	Personel Taşıma	
Direkt Giderler	350 000	250 000	20 000	30 000	650 000
Elektrik Gideri	87 500	95 000	7 500	---	190 000
Yemek Gideri	22 500	25 000	2 500	10 000	60 000
I. Gider Dağıtımı Toplamı	460 000	370 000	30 000	40 000	900 000

Matematiksel Dağıtım yöntemi göre dağıtım yapılacak olan Isıtma ve Personel Taşıma gider yerlerinin diğer bölümlere sundukları hizmetler oransal olarak hesaplanıp, sonrasında oluşturulacak bir denklem yoluyla dağıtım gerçekleştirilir. Bu yüzden öncelik bu gider yerlerinin sundukları hizmeti yüzdesel olarak ifade etmek gerekir.

Isıtma Bölümü için Yararlanma Oranının Hesaplanması

	Kullanılan Alan (m ²)	
A EÜGY	1375	1375/2000= %68,75
B EÜGY	625	625/2000= %31,25
Isıtma	----	---
P.Taşıma	----	---
Toplam	2000	

Isıtma bölümü toplam olarak 2 250 M² lik bir alana hizmet etmesine rağmen, kendisinin kaplamış olduğu alanı göz ardı edip, diğer bölümlere dağıtım yapacaktır. Bu durumda kendisinin sahip olduğu 250 M² lik alana dağıtmayıp, kalan 2 000 m² lik alanı baz alacaktır. Yukarıdaki hesaplarda dikkat edileceği gibi Personel Taşıma bölümü için yüzdesel bir hesaplama yapılmamıştır. Sebebinin ise personel taşımanın her hangi bir alana sahip olmamasından kaynaklandığı unutulmamalıdır.

Personel Taşıma Bölümü için Yararlanma Oranının Hesaplanması

	Kullanılan Alan (m ²)	
A EÜGY	45	45/100= %45
B EÜGY	50	50/100= %50
Isıtma	5	5/100= %5
P.Taşıma	---	---
Toplam	100	

Personel Taşıma bölümü toplam olarak 120 kişilik bir alana hizmet etmesine rağmen, kendi personellerini göz ardı edip, diğer bölümlere dağıtım yapacaktır. Bu durumda kalan 100 kişilik alanı baz alacaktır.

Yukarıda yapılan hesaplamalar ışığında ve birinci gider dağıtımından gelen rakamları baz aldığımızda İkinci dağıtım yöntemi olan Matematiksel Dağıtım aşağıdaki tabloda yer alan veriler ışığında dağıtılacaktır.

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	Isıtma	Personel Taşıma	
I. Gider Dağıtımı Toplamı	460 000	370 000	30 000	40 000	900 000
Personel Sayısı (kişi)	%45	%50	%5	--	%100
Kullanım Alanı (m ²)	%68,75	%31,25	---	---	%100

I. Denklem: $I = 30\ 000 + 0,05\ P$

$I = 30\ 000 + 0,05\ (40\ 000)$

$I = 30\ 000 + 2\ 000$

$I = 32\ 000$

II. Denklem: $P = 40\ 000$

Isıtma Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

A ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $32000 \times \%68,75 = 22\ 000\ TL$

B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $32000 \times \%31,25 = 10\ 000\ TL$

Pers. Taşıma Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

A ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $40\ 000 \times \%45 = 18\ 000\ TL$

B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $40\ 000 \times \%50 = 20\ 000\ TL$

ISITMA Y.HİZ.GİD. YERİ: $40\ 000 \times \%5 = 2\ 000\ TL$

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	Isıtma	Personel Taşıma	
	460 000	370 000	30 000	40 000	900 000
Isıtma Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	22 000	10 000	(32 000)	---	0
Pers. Taşıma Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	18 000	20 000	2 000	(40 000)	0
II. Dağıtım Toplamı	500 000	400 000	0	0	900 000

CEVAP(15)**BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI****Genel Üretim Giderinin Dağıtımı**

Dağıtılacak Pastamız: 95 000 TL
Kaç parçaya ayrılacak: 5 000 DİS
O halde parça başına: 95 000 / 5000: 19 TL/DİS

Dağıtım Anahtarı

Dağıtım Anahtarı	95 000 TL 5000 DİS	= 19 TL/DİS
------------------	-----------------------	-------------

A EÜGY	19 x 1200	22 800 TL
B EÜGY	19 x 1600	30 400 TL
K YHGY	19 x 1200	22 800 TL
L YHGY	19 x 1000	19 000 TL

Gider Türleri	E.Ü.G.Y.		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	K	L	
Direkt İlk Md. Mlz.	43.000	82.000	-	-	125.000
D. İşçilik	64.000	102.000	-	-	166.000
G.Ü.G.	22 800	30 400	22 800	19 000	95.000
I. Gider Dağıtım Toplamı	129 800	214 400	22 800	19 000	386 000
K'dan yararlanma derecesi	%40	%40	-	%20	
L'den yararlanma derecesi	%35	%50	%15	-	

İKİNCİ GİDER DAĞITIMI**I. Denklem:** $K = 22\,800 + 0,15\,L$

$$K = 22\,800 + 0,15\,(19\,000 + 0,20K)$$

$$K = 22\,800 + 2\,850 + 0,03K$$

$$K - 0,03K = 25\,650$$

$$\frac{0,97\,K}{0,97} = \frac{25\,650}{0,97}$$

$$K = 26\,443,3\,TL$$

K Gider Yeri Giderinin DağıtılmasıA ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $26\,443,3 \times \%40 = 10\,577,3\,TL$ B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $26\,443,3 \times \%40 = 10\,577,3\,TL$ L YARD. HİZ. GİD. YERİ: $26\,443,3 \times \%20 = 5\,288,7\,TL$ **II. Denklem:** $L = 19\,000 + 0,20K$

Birinci denklemden elde edilen sonuç doğrudan ikinci denklemde ilgili yere yazılır.

$$L = 19\,000 + 0,20K\,(26\,443,3)$$

$$L = 19\,000 + 5\,288,7$$

$$L = 24\,288,7\,TL$$

L Gider Yeri Giderinin DağıtılmasıA ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $24\,288,7 \times \%35 = 8\,501,05\,TL$ B ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $24\,288,7 \times \%50 = 12\,144,35\,TL$ K YARD. HİZ. GİD. YERİ: $24\,288,7 \times \%15 = 3\,643,3\,TL$

Gider Türleri	E.Ü.G.Y.		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	A	B	K	L	
Gider Yeri	129 800	214 400	22 800	19 000	386 000
K Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	10 577,3	10 577,3	(26 443,3)	5 288,7	0
L Y.H.G. Giderinin Dağıtımı	8 501,05	12 144,35	3 643,3	(24 288,7)	0
II. Dağıtım Toplamı	148 878,35	237 121,65	0	0	386 000

X1 MAMULÜ İÇİN ÜRETİM MALİYETİ

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 148 878,35
- ✓ Üretim Miktarı 2000 adet
- ✓ Birim Üretim Maliyeti $148\,878,35 / 2000 = 74,44$ TL

X1 MAMULÜ İÇİN SATIŞ VE MALİYET BİLGİLERİ

- Brüt Satışlar (74,44X1,30) $1000\text{ AD} \times 96,772\text{ TL} = 96\,772\text{ TL}$
- Satışın Maliyeti $1000\text{ AD} \times 74,44\text{ TL} = 74\,440\text{ TL}$

100 Kasa	96 772
600 Yurt İçi Satışlar	96 772
620 Satılan Mamul Maliyeti	74 440
152 Mamuller	74 440

Y1 MAMULÜ İÇİN ÜRETİM MALİYETİ

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 237 121,65
- ✓ Üretim Miktarı 1000 adet
- ✓ Birim Üretim Maliyeti $237\,121,65 / 1000 = 237,12$ TL

Y1 MAMULÜ İÇİN SATIŞ VE MALİYET BİLGİLERİ (Yarısı Satılmıştır.)

- Brüt Satışlar (237,12X1,30) $500\text{ AD} \times 308,25\text{ TL} = 154\,128\text{ TL}$
- Satışın Maliyeti $500\text{ AD} \times 237,12\text{ TL} = 118\,560\text{ TL}$

100 Kasa	154 128
600 Yurt İçi Satışlar	154 128
620 Satılan Mamul Maliyeti	118 560
152 Mamuller	118 560

CEVAP (16)

	Haddehane	Montaj	Bakım-Onr.	Yemekhane	Isıtma
G.Ü.G. birinci dağıtım toplamı	5.126	2.650	768	328	128
Bakım Onarımın sağladığı hizmet (Yatırım tutarı)	%72 (18000/25000)	%16 (4000/25000)	---	%4 (1000/25000)	%8 (2000/25000)
Yemekhanenin sağladığı hizmet (Personel Sayısı)	%55 (220/400)	%40 (160/400)	% 3 (12/400)	---	%2 (8/400)
Isıtmanın sağladığı hizmet Alan (m ²)	---	%70 (700/1000)	---	%30 (300/1000)	---

$$\text{II. Denklem: } Y = 328 + 0.04 B + 0.30 I$$

$$\text{I. Denklem: } B = 768 + 0.03 Y$$

$$\text{III. Denklem: } I = 128 + 0.08 B + 0.02 Y$$

$$\begin{aligned} I &= 128 + 0.08 B + 0.02 Y \\ I &= 128 + 0.08 (768 + 0.03 Y) + 0.02 Y \\ I &= 128 + 61,44 + 0.0024 Y + 0.02 Y \\ \mathbf{I} &= \mathbf{189,44 + 0.0224 Y} \end{aligned}$$

Birinci ve üçüncü denklemde tek bilinmeyene düşen formüller ikinci denklemde birleştirilir.

İKİNCİ ADIM

Öncelikle 3. Denklemin açılımı yapılır. Onunda tıpkı birinci denklemde olduğu gibi tek bilinmeyene ulaşması sağlanır.

BİRİNCİ ADIM

ÜÇÜNCÜ ADIM

İkinci Denklemi açarak sonuca ulaşmamız gerekecektir.

$$\text{II. Denklem: } Y = 328 + 0.04 B + 0.30 I$$

$$\text{II. Denklem: } Y = 328 + 0.04 (\mathbf{768 + 0.03 Y}) + 0.30 (\mathbf{189,44 + 0.0224 Y})$$

$$\text{II. Denklem: } Y = 328 + 30,72 + \mathbf{0.0012 Y} + 56,83 + \mathbf{0.0067 Y}$$

$$\text{II. Denklem: } Y = 415,55 + \mathbf{0.0079 Y}$$

$$\text{II. Denklem: } (1 - 0,0079)Y = 415,55$$

$$\begin{array}{rcl} \text{II. Denklem: } (0,9921)Y & = & 415,55 \\ \hline & (0,9921) & (0,9921) \end{array}$$

$$\text{II. Denklem: } Y = 418,86$$

DÖRDÜNCÜ ADIM

Bu aşamadan sonra yapılması gereken tek şey, bulunan Y değerinin birinci ve üçüncü denklemdeki yerine yerleştirilmesidir. Bu sayede B ve I değerlerine ulaşmış olacağız.

$$\begin{aligned} \text{Birinci denklem} \quad \mathbf{B: 768 + 0.03 Y(418,86)} \\ B: 768 + 12,57 \\ B: 780,57 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Üçüncü denklem} \quad \mathbf{I: 189,44 + 0.0224 Y(418,86)} \\ I: 189,44 + 9,38 \\ I: 198,82 \text{ TL} \end{aligned}$$

BEŞİNCİ ADIM

Bulunan sonuçlar tek tek gider yerlerinin yüzdeleri baz alınarak dağıtılır. Bildiğiniz gibi daha önce bu yüzdeler hesaplanmıştı. Şimdi tek yapmanız gereken bulduğunuz sonuçları yüzdeler ile çarpmaktır.

	Haddehane	Montaj	Bakım-Onr.	Yemekhane	Isıtma
Bakım Onarım: 780,57 TL	780,57 x %72 562,01 TL	780,57 x %16 124,89 TL	---	780,57 x %4 31,22 TL	780,57 x %8 62,45 TL
Yemekhane: 418,86 TL	418,86 x %55 230,37 TL	418,86 x %40 167,54 TL	418,86 x % 3 12,57 TL	---	418,86 x %2 8,38 TL
Isıtma: 197,62 TL	---	198,82 X %70 139,17 TL	---	198,82 X %30 59,65 TL	---

GİDER DAĞITIM TABLOSU

Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.			TOPLAM
	Haddehane	Montaj	Bakım-Onr.	Yemekhane	Isıtma	
G.Ü.G. birinci dağıtım toplamı	5.126	2.650	768	328	128	9.000
Bakım Onarım Gid. Yeri Giderinin Dağ.	562,01 TL	124,89 TL	(780,57)	31,22 TL	62,45 TL	0
Yemekhane Gid. Yeri Giderinin Dağ.	230,37 TL	167,54 TL	12,57 TL	(418,86)	8,38 TL	0
Isıtma Gider Yeri Giderinin Dağ.	---	139,17 TL	---	59,65 TL	(198,82)	0
II. Gider dağıtım toplamı	5918,38	3081,60	0	0	0	9.000

CEVAP (17)

	Kesme- Biçme	Fırınlama	(Y) Yemekhane	(B) Bakım – Onarım	(E) Enerji
1. DAĞITIM TOPLAMI	846.000	253.000	25.000	36.000	90.000
Personel Sayısı (Kişi)	%60 24/40	%30 12/40	---	%10 4/40	---
Bakım Saati	%20 100/500	%50 250/500	%10 50/500	---	%20 100/500
Kilowatt saat (kw/h)	%20 160/800	%60 480/800	%10 80/800	%10 80/800	---

I. Denklem: $E = 90\,000 + 0,20B$

II. Denklem: $B = 36000 + 0,10Y + 0,10E$

III. Denklem: $Y = 25000 + 0,10B + 0,10E$

$Y = 25000 + 0,10B + 0,10E$
 $Y = 25000 + 0,10B + 0,10(90\,000 + 0,20B)$
 $Y = 25000 + 0,10B + 9000 + 0,02B$
 $Y = 34000 + 0,12B$

Birinci ve üçüncü denklemde tek bilinmeyene düşen formüller ikinci denklemde birleştirilir.

İKİNCİ ADIM

Öncelikle 3. Denklemin açılımı yapılır. Onunda tıpkı birinci denklemde olduğu gibi tek bilinmeyene ulaşması sağlanır.

BİRİNCİ ADIM

ÜÇÜNCÜ ADIM

İkinci Denklemi açarak sonuca ulaşmamız gerekecektir.

II. Denklem: $B = 36000 + 0,10Y + 0,10E$

II. Denklem: $B = 36000 + 0,10(34000 + 0,12B) + 0,10(90\,000 + 0,20B)$

II. Denklem: $B = 36000 + 3400 + 0,012B + 9000 + 0,02B$

II. Denklem: $B = 48400 + 0,032B$

II. Denklem: $(1 - 0,032)B = 48400$

II. Denklem: $(0,9680)B = 48\,400$

$$\frac{(0,9680)B}{(0,9680)} = \frac{48\,400}{(0,9680)}$$

II. Denklem: $B = 50\,000 \text{ TL}$

DÖRDÜNCÜ ADIM

Bu aşamadan sonra yapılması gereken tek şey, bulunan B değerinin birinci ve üçüncü denklemdeki yerine yerleştirilmesidir. Bu sayede B ve I değerlerine ulaşılmış olacağız.

Birinci denklem

$$E = 90\,000 + 0,20B$$

$$E = 90\,000 + 0,20(50\,000)$$

$$E = 100\,000$$

Üçüncü denklem

$$Y = 34000 + 0,12B$$

$$Y = 34000 + 0,12(50\,000)$$

$$Y = 40\,000$$

BEŞİNCİ ADIM

Bulunan sonuçlar tek tek gider yerlerinin yüzdeleri baz alınarak dağıtılır. Bildiğiniz gibi daha önce bu yüzdeler hesaplanmıştı. Şimdi tek yapmanız gereken bulduğunuz sonuçları yüzdeler ile çarpmaktır.

	Kesme- Biçme	Fırınlama	(Y) Yemekhane	(B) Bakım – Onarım	(E) Enerji
Yemekhane: 40 000 TL	%60 (40 000x0,60) 24 000 TL	%30 (40 000x0,30) 12 000 TL	---	%10 (40 000x0,10) 4 000 TL	---
Bakım Onarım: 50 000 TL	%20 (50 000x0,20) 10 000 TL	%50 (50 000x0,50) 25 000 TL	%10 (50 000x0,10) 5 000 TL	---	%20 (50 000x0,20) 10 000 TL
Enerji: 100 000 TL	%20 (100 000x0,20) 20 000 TL	%60 (100 000x0,60) 60 000 TL	%10 (100 000x0,10) 10 000 TL	%10 (100 000x0,10) 10 000 TL	---

GİDER DAĞITIM TABLOSU

Gider Yerleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.			TOPLAM
	Kesme- Biçme	Fırınlama	Yemekhane	Bakım – Onarım	Enerji	
1. DAĞITIM TOPLAMI	846.000	253.000	25.000	36.000	90.000	1.250.000
Yemekhane Giderinin Dağıtımı	24 000	12 000	(40 000)	4 000	---	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı	10 000	25 000	5 000	(50 000)	10 000	0
Enerji Giderinin Dağıtımı	20 000	60 000	10 000	10 000	(100 000)	0
II. Gider dağıtım toplamı	900 000	350 000	0	0	0	1250 000

CEVAP(18)**BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI****Genel Üretim Giderinin Dağıtımı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{110\ 000\ \text{TL}}{5500\ \text{MS}}$	= 20 TL/MS
10 EÜGY	20 x 1250	25 000 TL
20 EÜGY	20 x 1750	35 000 TL
X YHGY	20 x 1000	20 000 TL
Z YHGY	20 x 1500	30 000 TL

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10	20	X	Z	
710 DİMMG	40.000 TL	85.000 TL	----	----	125.000 TL
720 DİG	60.000 TL	115.000 TL	----	----	175.000 TL
730 GÜG	25 000 TL	35 000 TL	20 000 TL	30 000 TL	110.000 TL
I. Gider Dağıtım Toplamı	125 000 TL	235 000 TL	20 000 TL	30 000 TL	410 000 TL
X'dan yararlanma oranları	%40	%50	---	%10	%100
Z'den yararlanma oranları	%30	%50	%20	---	%100

İKİNCİ GİDER DAĞITIMI**I. Denklem:** $X = 20\ 000 + 0,20Z$ $X = 20\ 000 + 0,20(30\ 000 + 0,10X)$ $X = 20\ 000 + 6000 + 0,02X$ $X - 0,02X = 26\ 000$

$$\frac{0,98}{0,98} X = \frac{26\ 000}{0,98}$$

X = 26 530 TL**X Gider Yeri Giderinin Dağıtılması**10 ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $26\ 530 \times \%40 = 10\ 612\ \text{TL}$ 20 ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $26\ 530 \times \%50 = 13\ 265\ \text{TL}$ Z YARD. HİZ. GİD. YERİ: $26\ 530 \times \%10 = 2\ 653\ \text{TL}$ **II. Denklem:** $Z = 30\ 000 + 0,10X$

Birinci denklemden elde edilen sonuç doğrudan ikinci denklemde ilgili yere yazılır.

 $Z = 30\ 000 + 0,10X$ $Z = 30\ 000 + 0,10(26\ 530)$ $Z = 30\ 000 + 2\ 653$ **Z = 32.653 TL****Z Gider Yeri Giderinin Dağıtılması**10 ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $32\ 653 \times \%30 = 9\ 796\ \text{TL}$ 20 ESAS ÜRT. GİD. YERİ: $32\ 653 \times \%50 = 16\ 327\ \text{TL}$ X YARD. HİZ. GİD. YERİ: $32\ 653 \times \%20 = 6\ 530\ \text{TL}$

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10	20	X	Z	
	125 000 TL	235 000 TL	20 000 TL	30 000 TL	410 000 TL
X Gider Yeri Giderinin Dağıtımı	10 612	13 265	(26 530)	2653	0
Z Gider Yeri Giderinin Dağıtımı	9 796	16 327	6 530	(32 653)	0
II. Dağıtım Toplamı	145 408	264 592	0	0	410 000 TL

X1 MAMULÜ İÇİN ÜRETİM MALİYETİ

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 145 408 TL
- ✓ Üretim Miktarı 1000 adet
- ✓ Birim Üretim Maliyeti $145\ 408 / 1000 = 145,4\ \text{TL}$

Y1 MAMULÜ İÇİN ÜRETİM MALİYETİ

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 264 592 TL
- ✓ Üretim Miktarı 2000 adet
- ✓ Birim Üretim Maliyeti $264\ 592 / 2000 = 132,30\ \text{TL}$

CEVAP(19)**BİRİNCİ GİDER DAĞITIMI****Bina Amortismanı Giderinin Dağıtımı**

Dağıtım Anahtarı	$\frac{40\ 000\ \text{TL}}{5000\ \text{m}^2} = 8\ \text{TL/ m}^2$
------------------	---

Hurda	8 x 1300	10 400 TL
Eritme	8 x 2000	16 000 TL
Döküm	8 x 800	6 400 TL
Y.Hane	8 x 700	5 600 TL
Fab. Yön.	8 x 200	1 600 TL

Dışarıdan Sağ. Fay. Hiz. Giderinin Dağıtımı

Dağıtım Anahtarı	$\frac{15.000\ \text{TL}}{100\ \text{kişi}} = 150\ \text{TL/kişi}$
------------------	--

Hurda	150 x 40	6 000 TL
Eritme	150 x 20	3 000 TL
Döküm	150 x 30	4 500 TL
Y.Hane	150 x 6	900 TL
Fab. Yön.	150 x 4	600 TL

	Hurda Top. Ve Haz.	Eritme Ocakları	Döküm ve Mek. İşlm.	Yemekhane	Fabrika Yöntemi	Toplam
Direk ilk mad. Mlz	80.000	20.000	40.000	---	---	140.000
Direkt işçilik Gid.	30.000	30.000	30.000	---	---	90.000
Endirekt İşçilik Gid.	5.000	7.000	3.000	8.500	11.500	35.000
Endirekt Malzeme	9.000	3.000	5.000	9.500	3.500	30.000
Bina Amortismanı	10 400	16 000	6 400	5 600	1 600	40.000
Dışarıdan sağlanan Fayda ve Hizmetler	6 000	3 000	4 500	900	600	15.000
I. Dağıtım Toplamı	140 400	79 000	88 900	24 500	17 200	350.000
Yararlanma oranları						
Yemekhaneden	%35	%20	%25	--	%20	%100
Fabrika yönetiminden	%25	%30	%35	%10	---	%100

İKİNCİ GİDER DAĞITIMI**I. Denklem:** $Y = 24\ 500 + 0,10\ F$

$$Y = 24\ 500 + 0,10\ (17\ 200 + 0,20Y)$$

$$Y = 24\ 500 + 1720 + 0,02Y$$

$$Y = 26\ 220 + 0,02Y$$

$$Y - 0,02Y = 26\ 220$$

$$\frac{0,98\ Y}{0,98} = \frac{26\ 220}{0,98}$$

$$Y = 26\ 755\ \text{TL}$$

Y Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

HURDA EÜGY	=26 755 X %35	= 9 364,25
ERİTME EÜGY	=26 755 X %20	= 5 351,00
DÖKÜM EÜGY	=26 755 X %25	= 6 688,75
FAB. YÖNETİMİ	=26 755 X %20	= 5 351,00

II. Denklem: $F = 17\ 200 + 0,20Y$

Birinci denklemden elde edilen sonuç doğrudan ikinci denklemde ilgili yere yazılır.

$$F = 17\ 200 + 0,20Y$$

$$F = 17\ 200 + 0,20(26\ 755)$$

$$F = 17\ 200 + 5\ 351$$

$$F = 22.551\ \text{TL}$$

F Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

HURDA EÜGY	=22 551 X %25	= 5 637,75
ERİTME EÜGY	=22 551 X %30	= 6 765,30
DÖKÜM EÜGY	=22 551 X %35	= 7 892,85
Y. HANE	=22 551 X %10	= 2 255,10

	Hurda Top. Ve Haz.	Eritme Ocakları	Döküm ve Mek. İşlm.	Yemekhane	Fabrika Yöntemi	Toplam
I. Dağıtım Toplamı	140 400	79 000	88 900	24 500	17 200	350.000
Y.Hane Giderinin Dağıtımı	9 364,25	5 351	6 688,75	(26 755)	5 351	0
Fab. Yönetimi Giderinin Dağıtımı	5 637,75	6 765,30	7 892,85	2 255	(22 551)	0
II. Dağıtım Toplamı	155 402	91 116,30	103 481 60	0	0	350 000

HURDA İÇİN ÜRETİM MALİYETİ

- ✓ Toplam Üretim Maliyeti 155 402
- ✓ Üretim Miktarı 200 ton
- ✓ Birim Üretim Maliyeti $155\,402 / 200 = 777\text{ TL}$

HURDA İÇİN SATIŞ VE MALİYET BİLGİLERİ

- Brüt Satışlar (777X1,80) $80\text{ ton} \times 1\,398,60\text{ TL} = 111\,888\text{ TL}$
 - Satışın Maliyeti $80\text{ ton} \times 777,00\text{ TL} = 62\,160\text{ TL}$
-
- Brüt Satış Karı = 49 728 TL

CEVAP(20)

Dağıtım Anahtarları	Esas Üretim Gid. Yerleri		Yardımcı Üretim Gider Yeri	
	10	11	Yemekhane	Bakım-Onarım
I. Dağıtım Toplamlar	5 000	4 000	2 500	3 500
Yemekhaneden yararlanma oranları	%30	%50	---	%20
Bakım Onarımdan yararlanma oranları	%50	%40	%10	---

I. Denklem: $Y = 2500 + 0,10B$

$$\begin{aligned}
 Y &= 2500 + 0,10B \\
 Y &= 2500 + 0,10(3500 + 0,20Y) \\
 Y &= 2500 + 350 + 0,02Y \\
 Y - 0,02Y &= 2850 \\
 0,98Y &= 2850 \\
 Y &= \frac{2850}{0,98} = 2908 \text{ TL}
 \end{aligned}$$

Y = 2908 TL**II. Denklem:** $B = 3500 + 0,20Y$

Birinci denklemden elde edilen sonuç doğrudan ikinci denkleme ilgili yere yazılır.

$$\begin{aligned}
 B &= 3500 + 0,20Y \\
 B &= 3500 + 0,20(2908) \\
 B &= 3500 + 582 \\
 B &= 4082 \text{ TL}
 \end{aligned}$$

Yemekhane Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

10 EÜGY	= 2908 x 0,30	= 872
11 EÜGY	= 2908 x 0,50	= 1454
B. Onarım	= 2908 x 0,20	= 582

Bakım Onarım Gider Yeri Giderinin Dağıtılması

10 EÜGY	= 4082 x 0,50	= 2041
11 EÜGY	= 4082 x 0,40	= 1633
Y. Hane	= 4082 x 0,10	= 408

Gider Türleri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	10	11	Yemekhane	Bakım-Onarım	
Gider Yeri	5 000	4 000	2 500	3 500	15.000 TL
Yemekhane Giderinin Dağıtımı	872	1454	(2908)	582	0
Bakım Onarım Giderinin Dağıtımı	2041	1633	408	(4082)	0
II. Dağıtım Toplamı	7 913	7 087	0	0	15 000 TL

CEVAP(21)

	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Kesim	Dikim	Sosyal Tesis	Enerji	
Sosyal Tesisten Alınan Hizmet	16/40 %40	19/40 %47,5	3	5/40 %12,5	40
Enerjiden Alınan hizmet	900/1800 %50	800/1800 %44,4444	100/1800 %5,5555	350	1800

BÜTÇELENE Tutarlar Üzerinden Yapılan Dağıtım**SOSYAL TESİS GİDERİNİN TAHMİNİ DAĞITIMI**

KESİM	: 11 000 X %40	: 4 400 TL
DİKİM	: 11 000 X %47,5	: 5 225 TL
ENERJİ	: 11 000 X %12,5	: 1 375 TL

ENERJİ GİDERİNİN TAHMİNİ DAĞITIMI

KESİM	: 10 800 X %50	: 5 400 TL
DİKİM	: 10 800 X %44,444	: 4 800 TL
SOS- TES	: 10 800 X %5,5555	: 600 TL

Gider Türleri Gider Yeri	E.Ü.G.Y		Y.H.G.Y.		TOPLAM
	Kesim	Dikim	Sosyal Tesis	Enerji	
I. Gider dağıtım toplamı	70.000	60.000	10.000	11.000	151.000
Sosyal Tesis Gid. Yeri giderinin dağıtımı	4 400	5 225	(11 000)	1 375	0
Enerji Gider yeri giderinin dağıtımı	5 400	4 800	600	(10 800)	0
Ara Toplam	79 800	70 025	(400)	1 575	151 000
Sosyal Tesis Gideri Farkların Dağıtımı	(160)	(240)	400	-	0
Enerji Yardımcı Gider Yeri Farkının Dağıtımı	630	945	-	(1575)	0
II. Gider Dağıtım Toplamı	80 270	70 730	0	0	151 000

CEVAP(22)**GENEL ÜRETİM GİDERLERİNİN MAMULLERE DAĞITIMI****10 NOLU EÜGY İÇİN GÜĞ DAĞITIMI**

Dağıtım Anahtarı	250 000 TL 2500 DİS	= 100 TL/ DİS
A Mamulü	100 x 700	70 000 TL
B Mamulü	100 x 1000	100 000 TL
C Mamulü	100 x 800	80 000 TL

11 NOLU EÜGY İÇİN GÜĞ DAĞITIMI

Dağıtım Anahtarı	200 000 TL 4000 MS	= 50 TL/ MS
X Mamulü	50 x 1600	80 000 TL
Y Mamulü	50 x 2400	120 000 TL

	10 nolu Esas Üretim Gider Yeri			
	A Mamulü	B Mamulü	C Mamulü	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	55.000.-TL	60.000.-TL	40.000.-TL	155.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	45.000.-TL	50.000.-TL	30.000.-TL	125.000.-TL
Genel Üretim Giderleri	70.000.-TL	100.000.-TL	80.000.-TL	250.000.-TL
Toplam Üretim Maliyeti	170.000.-TL	210.000.-TL	150.000.-TL	530.000.-TL
Üretim Miktarı	50 adet	60 adet	40 adet	
Birim Maliyet	3.400.-TL	3.500.-TL	3.750.-TL	

	11 nolu Esas Üretim Gider Yeri		
	X Mamulü	Y Mamulü	Toplam
Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri	50.000.-TL	80.000.-TL	130.000.-TL
Direkt İşçilik Gideri	65.000.-TL	75.000.-TL	140.000.-TL
Genel Üretim Giderleri	80.000.-TL	120.000.-TL	200.000.-TL
Toplam Üretim Maliyeti	195.000.-TL	275.000.-TL	470.000.-TL
Üretim Miktarı	65 adet	100 adet	
Birim Maliyet	3.000.-TL	2.750.-TL	